

Głos weekend

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Piątek
5 stycznia 2018
nr 1 (LXXIII)
cena: 17 kč

SPOŁECZEŃSTWO
TRZEJ KRÓLOWIE PO
OBU STRONACH OLZY
STR. 4

ROZMOWA
DZIENNIKARZ MA
OPOWIADAĆ HISTORIĘ
STR. 5

SPORT
TURNIEJ CZTERECH
SKOCZNIA
W INNSBRUCKU STR. 13

Witamy w 2018 roku

**IDAĆ RANO DO PRACY
PAN TOMEK USŁYSZAŁ Głos.**

**ŚŁYSZAŁAM!
To "Głos"...**

**CZY PANI
TO TEŻ
ŚŁYSZAŁA?**

RYS. MAGIĘT MĄCKOWIAK

W OBIEKTYWIE...

Ławeczki z posągami sławnych osobistości, do których można się dosiąść, są popularne zwłaszcza wśród turystów. Niedawno zainstalowano taką ławeczkę w Ostrawie. „Usiadł” na niej światowej sławy kompozytor, Leoš Janáček. (dc) Fot. RENÉ STEJSKAL

REKLAMA

Oczekujesz gości?
Urządzasz imprezę?
Zadzwoń, zamów,
przywieziemy! Korytka,
pieczenie, indyki ...

+420 736 626 848
restaurace.vitalityslezsko.cz

MŁODZIEŻ

Baśniowy Kluboturniej z kufllem Karwina-Frysztat. Siedem drużyn z siedmiu Klubów Młodych PZKO z całego Zaolzia spotkało się tydzień temu na Kluboturnieju w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie. Tematem przewodnim rywalizacji były baśnie i bajki.

STR. 2

SPOŁECZEŃSTWO

Bądźmy dumni

Polska. Rozpoczynający się rok 2018 jest rokiem setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W jubileuszowe obchody włącza się m.in. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

STR. 2

POLITYKA

Czas wyborów

Kraj. Dokładnie za tydzień rozpoczną się w RC wybory prezydenckie. Wybierać będziemy spośród dziewięciu kandydatów. Jeżeli żaden z nich nie zdobędzie ponad połowy głosów, potrzebna będzie druga tura.

STR. 3

Czytaj »Głos« online

NASZ »GŁOS«

Tomasz Wolff
wolff@glosludu.cz

Kilką dni temu, kiedy słynne i nie dla wszystkich zrozumiałe „do siego roku” miało się dopiero zmaterializować, redakcję odwiedził Bronisław Liberda. Przyszedł z noworocznym życzeniami oraz wiadomością – Obiecalem sobie, że będę umieszczać rysunki w „Głosie” do osiemdziesiątki – oznajmił, czym wzbudził moje zdziwienie. Przez dłuższą chwilę naprawdę zastanawiałem się, czy ten sympatyczny i skromny mężczyzna, tryskający energią, rzeczywiście skończył już 80 lat. Pożegnaliśmy się z zapewnieniem, że miejsce w „Głosie” będzie na Bronka zawsze czekało... Nawet jak pojawią się nowe osoby.

Dziś na naszych łamach zadebiutował Maciek Maćkowiak, który mając ledwie 16 lat otrzymał Grand Prix w konkursie na karykaturę. Największą rekomendacją dla jego osoby niech będzie informacja, że wygrał kilka konkursów na rysunek satyryczny w Polsce i za granicą. Wszystko wskazuje na to, że zagości na naszych łamach na dłużej. Zmian w gazecie będzie więcej – pojawiły się nowe rubryki, z czasem będzie ich przybywać. Większy nacisk położymy na stronę graficzną. Chciałbym przypomnieć raz jeszcze, że „Głos” będzie się ukazywał dwa razy w tygodniu, we wtorki i piątki. Co już wielokrotnie podkreślałem, liczba stron w tygodniu (28) pozostanie bez zmian. Wszystkie będą w kolorze. Nie jest to więc upadek, jak wieszczą niektórzy, ale rozwój.

Na koniec życzę miłej lektury, mając nadzieję, że „Głos” spotka się z Państwa przychylnym przyjęciem.

CYTAT NA DZIŚ

Shinzo Abe
premier Japonii

•••

To absolutnie nie do zaakceptowania, że Korea Północna rujnuje silne pragnienie Japonii i społeczności międzynarodowej do uzyskania pokojowych rozwiązań i kontynuuje swoje prowokacyjne zachowania. Nie jest przesadą powiedzieć, że kontekst bezpieczeństwa wokół Japonii jest najpoważniejszy od drugiej wojny światowej. W każdej sytuacji będę bronił ludzkich istnień i życia w pokoju

Baśniowy Kluboturniej z kuflem

Foto: ARC

– Kluboturnieje odbywają się co roku, co roku zmieniają się też organizatorzy. Ten ostatni specjalnie zaplanowaliśmy na okres między świętami a Nowym Rokiem, bo wtedy większość ludzi wraca ze studiów do domu i łatwiej stworzyć drużyny – wyjaśniła Krystyna Karolczyk z Klubu Młodych w Karwinie-Raju.

Drużyny przyjechały z Mostów koło Jabłonkowa, Bystrzycy, Wędryni, Czeskiego Cieszyna, Karwiny-Raju, Orłowej i Błędowic. Sprawdzić musiały się w siedmiu dyscyplinach, jak np. rozpoznanie postaci bajkowych na podstawie niekompletnego obrazka, sztafeta w jedzeniu kiełbasy, ubijanie śniegu z białek czy rozpoznanie baśniowych piose-

nek. Oprócz tego musiały wykazać się również w bardziej dorosłej konkurencji, którą było określenie marki piwa na podstawie degustacji.

Dla najlepszych organizatorzy z Karwiny-Frysztatu przygotowali wartościowe nagrody. Pierwszą w postaci sześciu biletów na Dolnośląski Gród zdobyła reprezentacja Klubu Młodych z Czeskiego Cieszyna, drugą, prosiąka z farmy Koch, wywalczyli bystrzyccanie, zaś z 10 litrami pilznera wróciła do domu ekipa z Błędowic. – Po zakończeniu turnieju zabawa trwała dalej. Myślę więc, że nikt nie był zadowiony – stwierdziła Karolczyk, dodając, że kolejny Kluboturniej odbędzie się w Czeskim Cieszynie. (sch)

DZIŚ...

5
stycznia 2018

Imieniny obchodzą:
Edwarda, Emiliana, Szymona
Wschód słońca: 7.42
Zachód słońca: 15.58
Do końca roku: 360 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Bitej Śmietany
Przyśłowia:
„Gdy styczeń burliwy z śniegami, lato burzliwe z deszczami”

JUTRO...

6
stycznia 2018

Imieniny obchodzą:
Baltazar, Kacper, Melchior
Wschód słońca: 7.42
Zachód słońca: 15.59
Do końca roku: 359 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Filatelisty
Światowy Dzień Misyjny
Dzieci
Przyśłowia:
„Gdy trzech Króli mrozem trzyma, będzie jeszcze długa zima”

POJUTRZE...

7
stycznia 2018

Imieniny obchodzą:
Julian, Kryspin, Lucjan
Wschód słońca: 7.42
Zachód słońca: 16.00
Do końca roku: 358 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Dziwaka
Przyśłowia:
„Po styczniu jasnym i białym będą w lato upały”
„Jeśli w styczniu deszcze leżą, nie ciesz się wielką nadzieję”

POGODA

piątek

dzień: 3 do 9 C
noc: 5 do 1 C
wiatr: 2-6 m/s

sobota

dzień: 14 do 18 C
noc: 13 do 11 C
wiatr: 3-4 m/s

niedziela

dzień: 14 do 18 C
noc: 13 do 11 C
wiatr: 3-4 m/s

Bądźmy dumni

Witold Koźdor

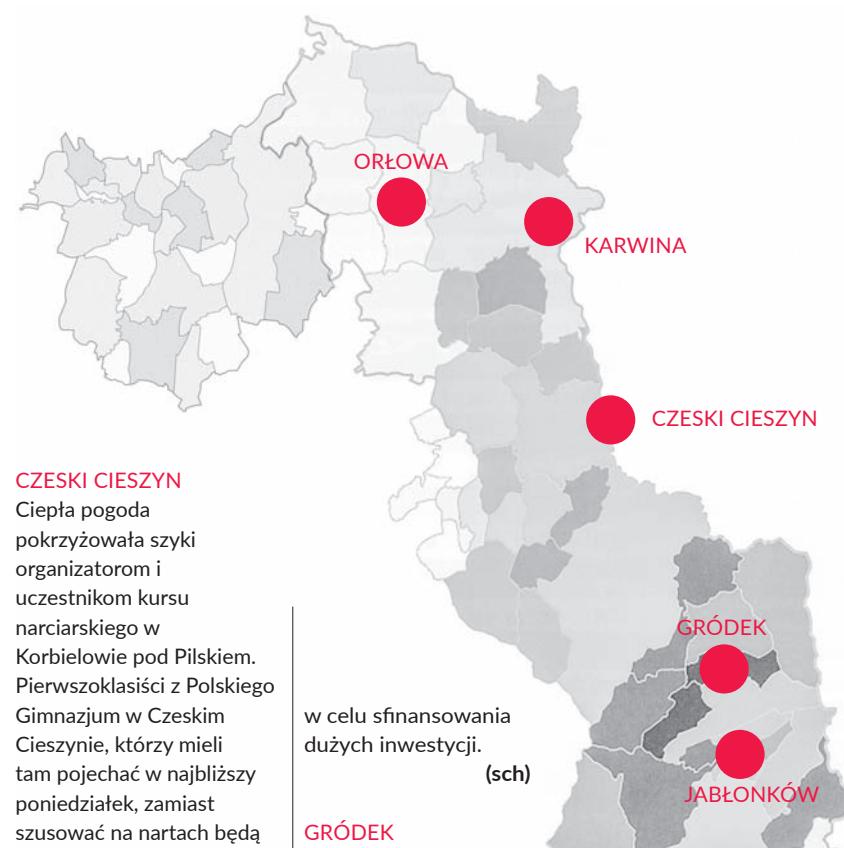
Stulecie odzyskania niepodległości to sprawa bliska sercom wszystkich Polaków. Ogromnie zależy mi na tym, aby jubileusz stał się świętem całej polskiej wspólnoty. Chciałbym, abyśmy upamiętniąc historyczne rocznice, nie tyle cofali się o sto lat, co w równym, a może nawet większym stopniu wybiegali myślą naprzód – ku wyzwaniom, które nas czekają, przed którymi stajemy i z którymi możemy się skutecznie mierzyć, budując dziś silną, wolną Polskę – stwierdził prezydent RP Andrzej Duda. Na fasadach Pałacu Prezydenckiego oraz Belwedera 1 stycznia po zmroku pojawiły się okolicznościowe iluminacje.

Na apel prezydenta odpowiedziało już Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, które włącza się do akcji „Dumni z Polski. PL

1918". – Rozpoczynamy 2018 rok! Sto lat temu nasi przodkowie wywalczyli nam niepodległość. Przez najbliższy rok tej szczególnej rocznicy poświęcimy dużo czasu. Jesteście gotowi? Wrzucamy drugi bieg – napisała na swoim profilu facebookowym prezes „Wspólnoty Polskiej” Dariusz Bonislawski.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

GRÓDEK

Tragischne rozpoczęły się 2018 rok w Gródku. Tuż po godzinie 2.00 kierowca śkody octavia nie zauważyl idącego skrajem jezdni 18-latka. Auto potrąciło pieszego, powodując śmiertelne obrażenia. 31-letni kierowca śkody był trzeźwy. (wik)

JABŁONKÓW

(sch)

KARWINA

Szpital z Polikliniką w Karwinie poinformował, że na tamtejszej porodówce przyszło w ub. roku na świat 986 dzieci. Dziewczęta było 461, chłopców 525. Porodów było o 121 więcej niż w 2016 roku. W trzynieckim szpitalu urodziło się 817 dzieci, w tym 396 dziewczynek i 421 chłopców. Porodów było o 27 więcej niż w poprzednim roku. (dc) (wik)

ORŁOWA

1 stycznia lekarze pogotowia udzielili pomocy m.in. trzynastoletniemu chłopcu, który ucierpiał od wybuchu petardy. Do incydentu doszło w Orłowej piętnaście minut przed godz. 16.00. W momencie przybycia na miejsce załogi pogotowia ratunkowego chłopiec był przytomny i komunikował się z lekarzem. Kiedy eksplodowała petarda doznał urazu lewej ręki, m.in. częściowo stracił tkankę w jednym z palców. Po opatrzeniu i podaniu środków przeciwbólowych chłopak został przetransportowany drogą lotniczą do Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie. (dc) (wik)

Czas wyborów

Większość wyborców ma już w swoich domach karty do głosowania. Na każdej karcie jest jedno nazwisko kandydata. Aby zatem zagłosować na swojego faworyta w wyborach prezydenckich w RC, nie trzeba na karcie z jego nazwiskiem niczego dodatkowo zaznaczać, skreślać lub dopisywać. Wystarczy włożyć ją do urzędowej koperty i wrzucić do urny. To wszystko będzie możliwe po otwarciu lokalów wyborczych, które nastąpi w piątek 12 stycznia o godz. 14.00. Głosować można będzie do godz. 22.00, a także następnego dnia w godz. 8.00-14.00.

BEATA SCHÖNWALD

Kim są zatem panowie, którzy od kilku miesięcy przekonują nas z billboardów, ekranów telewizyjnych oraz nowoczesnych mediów o swoich wyjątkowych predyspozycjach? Kandydaturę trzech z nich, Jiřego Hynka, Petra Hanniga i Vratislava Kulhánka, zaproponowali posłowie, kolejnych trzech, Mirka Topolánka, Pavla Fischerę i Marka Hilšera senatorowie. Pozostałych, Michala Horáčka, Miloša Zemana i Jiřego Drahoša, zgłosili obywatele, wobec czego musieliby zdobyć co najmniej 50 tys. podpisów popierających ich kandydaturę.

Kandydatów na prezydenta łączy nie tylko płeć, ale też wyższe wykształcenie uniwersyteckie. Większość z nich mieszka w stolicy, wyjątkiem są Michał Horáček z Roudnicy nad Labą i Jiří Hynek z Jesenicy. Kandydaci różnią się natomiast od siebie zawodem, wiekiem i przynależnością partyjną. Są wśród nich m.in. menedżer, pisarz, dyplomata, wydawca, ekonomista, lekarz i chemik. Najmłodszy Marek Hilšer skończył zaledwie 41 lat, zaś najstarszy Vratislav Kulhánek ma lat 74. Ponad połowa nie jest ponadto związana z żadnym ugrupowaniem politycznym. Pozostali natomiast związani są z partiami, które nie mają od dłuższego czasu lub nigdy nie miały swojej reprezentacji w czeskim parlamentie. W przypadku Jiřego Hynka chodzi o Realistów, Vratislav Kulhánek jest członkiem ODA, a Miloš Zeman Partii Praw Obywateli. Petr Hannig z kolei ubiega się o fotel prezydenta jako przewodniczący partii Rozumni – stop migracji i dyktatowi UE – pieniądze dla naszych obywateli, emerytów, dzieci, niepełnosprawnych.

9

• Tylu kandydatów ubiega się o fotel prezydencki. Co mają do zaproponowania?

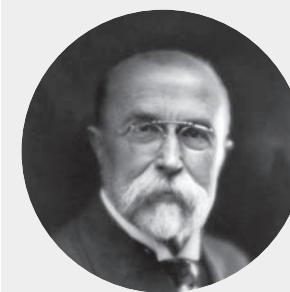
• 61-letni **Mirek Topolánek** jest doświadczonym prawniczym politykiem, współzałożycielem Forum Obywatelskiego w Ostrawie-Porębie, w swoim czasie był też senatorem, przewodniczącym ODS oraz premierem Rządu w latach 2006-2009. Urodził się we Wscinie, zawodowo związany był z Ostrawą. Jest po wtórnie żonaty, w sumie ma czworo dzieci i tyle samo wnuków. Jego motto wybiorcze brzmiało: „Bądźmy dumni”.

• **Hradczany.** Fot. Norbert Dąbkowski

to brzmi: „O wolność trzeba walczyć. Biorę się za to”.

- **Michał Horáček** to 65-letni pisarz, autor tekstów, antropolog socjalny, a także znany miliarder, współzałożyciel kolektury „Fortuna”. W polityce zaczął się angażować w 1989 roku jako współzałożyciel inicjatywy „Most”, której celem było doprowadzenie do spotkania przy jednym stole premiera z przedstawicielami inicjatyw obywatelskich. Ma troje dzieci, dwoje z pierwszego małżeństwa, a jedno z drugiego. Jego hasło to: „Dumni ludzie, silny kraj”.
- 52-letni **Pavel Fischer** mówi o sobie, że „wie, jak to zrobić”. Twierdzenie to opiera na swoich doświadczeniach z pracy w kancelarii prezydenta Václava Havla oraz w roli ambasadora RC we Francji i Monaku. Z pierwszą i jak dotąd jedyną żoną mają troje dzieci, czwarte, ciężko upośledzone, pochodziły cztery lata temu.
- **Jiří Hynek** jest zawodowo związany z przemysłem obrony i bezpieczeństwa RC. Stąd nacisk kładzie w swojej kampanii na sprawy związane z obronnością kraju i rolą czeskiego przemysłu. W wyborach startuje z hasłem: „Silny prezydent na trudne czasy”. Ma 57 lat, dwoje dorosłych dzieci z pierwszego małżeństwa, a z drugą żoną dwoje mniejszych.
- O poglądach 71-letniego **Petra Hanniga** sporo mówi nazwa partii, której jest przewodniczącym. Hannig przez większość życia był jednak przede wszystkim producentem oraz jako długolatni redaktor Czechosłowackiego Radia odkrywczą wielu talentów wokalnych, takich jak Stanislav Procházka jr., Petra Černocká czy Lucie Bílá. Polityką zajmuje się aktywnie od dziesięciu lat. Jest wdowcem, ma jednego syna. Jego motto wybiorcze brzmi: „Bądźmy dumni”.
- 74-letni **Vratislav Kulhánek** związany jest zawodowo z przemysłem samochodowym, przez pewien czas pełnił również funkcję prezesa Czeskiego Związku Hokeja na Lodzie. Chociaż reprezentuje obecnie prawicowe poglądy, ma w swoim życiorysie trzyletnią „przygodę” z partią komunistyczną, której był członkiem w latach 1968-1970. Jako przyszły prezydent chce „przywrócić szacunek pracy i rzemiosłu”. Chociaż mieszka obecnie w Pradze, uważa siebie za południowego Czech. Jest rozwiedziony, ma dwie córki.
- Obecnego prezydenta, 73-letniego **Miloša Zemana**, znają wszyscy i tak naprawdę nie trzeba go specjalnie przedstawiać. Sam, jak twierdzi, nie dba o żadną kampanię przedwyborczą. Niezależnie od tego jego billboardy z krótkim „Zeman znów” można spotkać niemal na każdym kroku.
- 41-letni **Marek Hilšer** to lekarz, wykładowca oraz pracownik naukowy, a także organizator wielu protestów, happeningów i inicjatyw obywatelskich. W kampanii przedwyborczej określa siebie jako prezydenta, który przyniesie „serce na zamek”. Dzieciństwo przeżył w Chomutowie, od dwu lat jest żonaty.
- Z kolei pochodzący z Jabłonkowa 68-letni **Jiří Drahoš** jest uważany za jednego z najpoważniejszych konkurentów prezydenta Miloša Zemana. Jego przeciwnicy zarzucają mu jednak brak politycznego doświadczenia. On oponuje temu, odwolując się do czasów, kiedy jako przewodniczący Akademii Nauk musiał dogadać się z premierami pięciu różnych rządów. Z zawodu jest chemikiem fizycznym, prywatnie mążem z kilkudziesięcioletnim stażem oraz ojcem dwu córek.

OD MASARYKA DO ZEMANA

Prezydenci:

Tomáš Garrigue Masaryk 1918-1935

Edvard Beneš 1935-1938

Emil Hácha 1938-1945

Edvard Beneš 1945-1948

Klement Gottwald 1948-1953

Antonín Zápotocký 1953-1957

Antonín Novotný 1957-1968

Ludvík Svoboda 1968-1975

Gustav Husák 1975-1989

Václav Havel 1989-2003

Václav Klaus 2003-2013

Miloš Zeman 2013-2018

Trzej Królowie po obu stronach Olzy

Przed nami ostatni weekend w okresie świąteczno-noworocznym. Jutro będziemy obchodzili święto Objawienia Pańskiego, popularnie zwane świętem Trzech Króli.

Danuta Chlup

6 stycznia jest w Polsce dniem wolnym od pracy, w Czechach normalnym dniem roboczym. W tym roku jednak, ponieważ święto przypada na sobotę, mogą cieszyć się jego atmosferą w równym stopniu mieszkańców prawego, jak i lewego brzegu Olzy. Jedną z atrakcji są Orszaki Trzech Króli, które jednak odbywają się tylko w wybranych miastach. W niektórych miejscowościach odbędą się koncerty kolęd czy inne imprezy o charakterze świątecznym.

W Czechach tradycje związane z tym świętem udało się ożywić przed blisko dwudziestu laty dzięki zbiorce charytatywnej, organizowanej przez katolicki Caritas. Kwesta Trzech Króli oficjalnie rozpoczęła się już pierwszego stycznia i zakończy się 14 bm., lecz najwięcej wolontariuszy ze skarbonkami można się spodziewać w nadchodzący weekend. W naszym regionie zbiorkę organizują regionalne oddziały Caritasu w Bogumińsku, Czeskim Cieszynie, Frydku-Mistku, Jabłonkowie, Ostrawie i Trzyńcu. Większość dochodów przeznaczona jest na prowadzenie regionalnych placówek dla seniorów, osób niepełnosprawnych czy też w trudnej sytuacji rodzinnej i materialnej, mniejsza część idzie na diecezjalne i ogólnokrajowe projekty Caritasu oraz pomoc humanitarną za granicą. Martin Hořínek, główny koordynator KTK w województwie morawsko-słowackim, przypomina, że na czele każdej grupki kołedników musi stać osoba, która skończyła 15 lat i dysponuje legitymacją wystawioną przez Caritas. Każda skarbonka musi mieć naklejkę Caritasu oraz pieczęć właściwego urzędu gminy lub magistratu.

Co będzie się działo w najbliższy weekend w naszym regionie? Mamy dla was propozycje od sobotniego poranka do niedzielnego wieczora. Przejdzmy razem z Trzema Krółami tę drogę.

WYNIKI KWESTY TRZECH KRÓLI W OSTATNICH PIĘCIU LATACH

Rok	Dochód w koronach cała RC	Dochód w koronach diecezja ostrawsko-opawska
2017	100 439 683	15 683 550
2016	96 029	14 920 585
2015	89 373 094	13 956 309
2014	82 752 129	13 297 864
2013	76 972 556	12 548 019

KIM BYLI TRZEJ KRÓLOWIE?

Według tradycji chrześcijańskiej byli to cudzoziemcy, którzy, kierując się Gwiazdą Betlejemską, zmierzali do miejsca narodzin Jezusa Chrystusa. Często nazywani są także mędrcami. To określenie pojawia się chociażby w popularnej polskiej kolędzie „Mędrzy świata, monarchowie”, która w kościołach bywa śpiewana 6 stycznia, w dniu święta Objawienia Pańskiego. W Biblii znajdziemy niewiele informacji na temat owych postaci, wzmienna o nich pojawia się jedynie w Ewangelii św. Mateusza. Według średniowiecznej tradycji, Trzej Królowie noszą imiona Kasper, Melchior i Baltazar.

Trzanowice

W Trzanowicach kolejnicy tradycyjnie spotkają się rano w Domu PZKO i stamtąd wyruszają na obchód wioski, by złożyć życzenia mieszkańcom i poprosić ich o datki na rzecz Caritasu. Zbiorkę w tej miejscowości organizują działaczki Miejscowego Koła PZKO. – Na to, by w trakcie jednego przedpołudnia obejść całe Trzanowice, potrzebuję ok. dziesięciu grup, a więc mniej więcej 30 osób. Zobaczmy, ile nas będzie – mówi Dorota Uherek, koordynatorka kwesty w Trzanowicach. Panie z PZKO tradycyjnie ugotują dla wolontariuszy obiad, natomiast po południu odbędzie się balik maskowy. Dzieci, które przed południem będą kwestowały (i nie tylko one), po południu mogą więc liczyć na wypoczynek i zabawę na PZKO-wskiej imprezie.

Cieszyn

Cieszyński Orszak Trzech Króli dotrze na Rynek w sobotę o godz. 13.00. Program będzie bogaty. Przewidziany jest pokłon Trzech Króli, wspólnie kolędowanie, konkurs dla dzieci na najpiękniejszy strój orszakowy. Świętowanie na Rynku będzie miało ciąg dalszy w kościele pw. św. Marii Magdaleny, gdzie o godz. 14.00 rozpocznie się koncert kolęd w wykonaniu Estrady Ludowej „Czantoria”. Ponadto można liczyć na specjały z kuchni „parafialnej ochmistrzyny” oraz na kiermasz.

Trzyniec

Orszak Trzech Króli przejdzie także ulicami Trzyńca. Rozpocznie się w sobotę o godz. 16.00 na Rynku TGM i przejdzie na Rynek Wolności, gdzie przed Domem Kultury „Trisia” odbędzie się program artystyczny, a w stoiskach można będzie kupić coś do zjedzenia i picia. Trzej Królowie pojądą konno. – W orszaku mogą wziąć udział wszyscy zainteresowani. Warto zabrać ze sobą świecielka, by stworzyć piękną świąteczną atmosferę. Mogą to być latarki, znicze, czołówki – zachęca Šárka Szlaurowa, rzeczniczka ratusza. Orszak Trzech Króli jest wspólną imprezą miasta i Caritasu.

Jabłonków

W podgórkim miasteczku można będzie spędzić świąteczne popołudnie z piękną muzyką. Chór Męski „Gorol” z Miejscowego Koła PZKO oraz chór szkolny „Jabłoneczka”, działający w ramach Polskiej Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza, będą w sobotę koncertować w kościele parafialnym. Już VI Koncert Kolęd rozpocząnie się o godz. 16.00. Będzie to nie tylko wydarzenie kulturalne, ale też charytatywne – dochód zostanie przeznaczony na rzecz trzynieckiego stowarzyszenia „Nigdy nie jesteś sam”, które wspiera dzieci niepełnosprawne i ich rodziny. Oczywiście również w Jabłonkowie odbędzie się Kwesta Trzech Króli. Region jabłonkowski wyróżnia się co roku pod względem liczby wolontariuszy przypadających na liczbę mieszkańców.

Karwina

Także na ulicach Karwiny wolontariusze składają mieszkańców życzenia noworoczne i zbierają do skarbonek datki na działalność Caritasu. W niedzielę odbędzie się natomiast w kościele ewangelickim na rynku (ośrodek AGAPE) widowisko muzyczne „Żywa szopka”. Jasęka dla całych rodzin przedstawi grupa muzyczna z Hulczyna. Impreza rozpocznie się o godz. 15.00. Organizatorzy zapraszają na kameralne spotkanie w sympatycznej atmosferze.

Dziennikarz ma opowiadać historię

Tomasz Wolff

Fot. ARC

Od wielu lat mówi się o kryzysie prasy drukowanej, gazety z każdym miesiącem odnotowują spadki sprzedaży. Tymczasem ty w prywatnej rozmowie powiedziałeś, że prawdziwy kryzys dopiero nastąpi. Nie zabrzmięło to wesoło...

– Wszystko zaczęło się od globalnego kryzysu finansowego. Załamły się budżety reklamowe i cały model prasy, jaki znany do tej pory, upadł. Nastąpiła rewolucja cyfrowa; dziś Google razem z Facebookiem mają chyba 80 procent reklam na świecie. Za tymi zmianami poszło nowe myślenie o przyszłości prasy – wszyscy wydawcy są nakręcieni „digitaliem” (mediami elektronicznymi), zapominając o „princie” (prasie drukowanej). Tymczasem „digital” nie przynosi jeszcze nikomu praktycznie żadnych pieniędzy. Mamy do czynienia z początkami subskrybowania gazet, ale o sukcesie można mówić tylko w przypadku dużych gazet anglojęzycznych typu „New York Times” czy „Wall Street Journal”. Może się jednak okazać, i nie jest to tylko moje zdanie, że dążenie do transformacji czytelników z „print” na „digital” okaże się mitem. Po prostu mniejsze gazety, piszące w językach narodowych, niszowych, nigdy nie wyjdą na zero.

Czy przyszłość prasy drukowanej nie są na przykład specjalistyczne gazety: na przykład o górach, o wnętrzach, wędkastrwie? Zawierają bowiem bardzo wąskie i wyspecjalizowane treści, których na przynajmniej szukać w dziennikach i tygodnikach...

– Zgadza się. Poza tym przyszłością są na pewno gazety serwujące lokalne wiadomości. Ludzie zamiast poczytać o tym, co się dzieje na świecie, w polskim Sejmie, wola „newsy” ze swojej ulicy: dlaczego jakaś dziura nie została do dziś załatwiona, co oferuje nowy sklep. Wiele takich treści trafia do internetu, ale osoby starsze nie korzystają chętnie z tego medium, dlatego stawiamy na lokalność. No i na informacje biznesowe, bo to także ludzi zajmuje.

Jeżeli chodzi o częstotliwość wydawania, dla mnie docelowym modelem będzie gazeta na weekend, w formie magazynu, wypełniona różnorodnymi treściami, od poważnych opinii, przez publicystykę, po „life

JACEK UTKO

Jedna z najważniejszych postaci na świecie, jeżeli chodzi o projektowanie gazet. Właściwie nie ma kontynentu (poza Antarktydą i Arktyką), gdzie by nie projektował. Współpracował z gazetami m.in. w Belgii, Estonii, Japonii, Republice Południowej Afryki i Singapurze. Ma na koncie blisko 50 nagród w konkursach designerskich, kilka tytułów

prasowych zostało okrzykniętych „najlepiej zaprojektowanymi gazetami na całym świecie” przez Society for News Design. Najnowszymi gazetami w dorobku Utka są „Głos” – gazeta Polaków w Republice Czeskiej oraz „Pismo”, miesięcznik opinii, którego pierwszy numer ukazał się w polskich kioskach 3 stycznia.

style”, czyli teksty lekkie, łatwe i przyjemne. W takiej sytuacji w tygodniu pozostanie wchodzenie tylko do internetu. Ale też nie wiadomo, czy taki model będzie na dłużej. Może się okazać, że pojawi się na przykład Alexa. Zapytasz ją, co się stało w nocy w Cieszynie, a ona ci odpowie. Kiedy będziesz chciał się dowiedzieć, która apteka ma w danym dniu dyżur, też udzieli ci wskazówek. Mało tego, jeszcze zamówisz u niej pizzę z dowozem do domu.

A jakość druku? To chyba też ma znaczenie...

– Oczywiście. Przetrwają gazety o wyjątkowej jakości, a więc takie, które będzie się chciało wziąć do ręki i zacząć czytać. Zwykła szara gazeta, która wygląda tak, jak 15 czy 20 lat temu, nie będzie żadnym magnesem dla młodego czytelnika. W ogóle nie da się ukryć, że gazety dla młodych są dziwnym tworem, którego nie potrafią używać. Już inaczej sytuacja wygląda z książkami, na przykład moje dzieci potrafią przeczytać pozycję liczącą 800 stron w tygodniu, ale gazety są dla nich czarną magią.

Podczas szkolenia w redakcji, padły z dwóch ust brutalne dane: czytamy tylko około 7 procent tego, co jest w gazecie. Czy rzeczywiście jest aż tak źle?

– To wszystko wynika z błędного przekonania. Redakcje cały czas żyją przeszłością, myślami są 20 lat do tyłu i wydaje im się, że wszyscy ludzie czytają każde zdanie w gazecie. To jest kompletna bzdura, bo nie czytają. Dziennikarze często piszą sami dla siebie, nie interesując się tym, czy dana wiadomość czy dłuższy tekst, kogoś zainteresuje. To jest takie pisanie dla samego pisania. Dziś gazety drukowane mają ogromną konkurencję w postaci stron internetowych, portali społecznościowych, dlatego trzeba się bardzo starać, żeby przyciągnąć uwagę współczesnego czytelnika.

Mówimy jednak o średniej, bo „Głos” na pewno jeśli nie jest czytamy od deski do deski, to większość treści jest „przetrawiona”. Są kraje, kontynenty, gdzie jest moda na prasę drukowaną?

– Największe drukarnie na świecie wciąż bu-

duje się w Indiach. Wydawcy prasy liczą na to, że analfabetyzm będzie się zmniejszał, między innymi właśnie dzięki gazetom. Ciekawym krajem jest też Indonezja, licząca 200 milionów ludzi. Mówią, że za około 10 lat będzie tam mieszkała największa klasa średnia na świecie, czyli potencjalni czytelnicy gazet. Pamiętajmy, że nawet w tych krajach ten boom nie będzie trwał wiecznie i w końcu wygra „digital”.

W 2017 roku zaprojektowałeś nową makietę „Głosu”. Sam jednak przekonujesz, że nie chodzi tylko o pięknie zaprojektowaną gazetę, ale o coś więcej...

– Makietka jest zawsze katalizatorem zmian. Na początku robimy zmianę zewnętrzną, ale za tym muszą iść bardzo duże zmiany wewnętrzne. To jest trochę tak, jak na przykład z jogurtem, który otrzymał nowe opakowanie.

To najmniejsza gazeta, dla której przygotowałem nowy layout (szata graficzna – przyp. red.).

Jak się projektuje gazetę? Pewno ma na to wpływ mnóstwo czynników?

– Samo miejsce ma oczywiście duże znaczenie. Również istotna jest wielkość gazety. Robimy gazety, gdzie same prace przygotowawcze trwały rok, półtora; najpierw przygotowałem jeden prototyp, potem kolejny. Tak było na przykład z „De Morgen” w Belgii, która później została wybrana jako „najlepiej zaprojektowana gazeta na świecie”. Kiedy nowa gazeta była praktycznie gotowa, świetnie oceniona przez czytelników, i przyszedł czas na wdrożenie nowego layoutu w życie, właściciel miał „zły sen”. Na dwa miesiące przed startem nowego produktu, powiedział, że boi się tego, wyniki badań mogą być mylące, dlatego trzeba wszystko

• • •

Gazety dla młodych są dziwnym tworem, którego nie potrafią używać.

Żeby był efekt, trzeba też zmienić jego smak, w przypadku gazety chodzi o zdobycie nowych czytelników/prenumeratorów, wykrześnięcie nowej energii jeżeli chodzi o marketing. Znam przypadki, ale sprzed dwóch dekad, że po zmianie designu nastąpił wzrost sprzedaży w skali roku o 10, 20 procent, jeden tytuł poszedł do przodu nawet o 100 procent. Dziś niestety nie jest to już możliwe – kiedy udało się zatrzymać spadek nakładu, i zamiast – 10 procent, będzie -7 procent, to wiele osób powie „wow”.

Odnosząc się natomiast do prasy skierowanej do mniejszej społeczności, czyli na przykład do „Głosu”, jeżeli uda się poprawić wszystkie elementy, nie tylko opakowanie, ale i treść, sposób ich prezentacji, to jest szansa wyjść na zero, a może być nawet na niewielkim plusie, jeżeli chodzi o sprzedaż.

„Głos” jest kolejnym „dzieckiem” w twoim portfolio...

zrobić od nowa. I tak też się stało. Z perspektywy czasu, było to mądre posunięcie. Ten pierwszy projekt był dobry, ale może za trzy lata. Po prostu za bardzo wyprzedziłyśmy czas.

Ale są też cechy wspólne dla wszystkich gazet?

– Taką cechą wspólną jest „storytelling”, czyli sposób opowiadania historii. Wielkość czcionki, użyte fonty czy kolory to są rzeczy designowo-techniczne. Najważniejsze jest, jak opowiadasz historię: najpierw tytuł, potem treść, czy zdjęcie koresponduje z tekstem. Na pewno źle się czyta teksty długie, bez żadnego przedzielenia w postaci śródtułów. Te teksty nie są takie długie, bo są piękne i interesujące (nie mówię tutaj oczywiście o publicystyce z „New York Timesa”), ale w 80 procentach zostały źle napisane. Dobrym sposobem jest poszczególnienie tekstu, dzięki czemu jego czytanie stanie się łatwiejsze, a także dodanie ozdobników, typu tabelka, ramka.

Ostatni jubileuszowy akcent

W Domu PZKO w Nieborach świętowano przed tygodniem 70-lecie założenia Miejscowego Koła PZKO. Obchody te były ostatnią tego typu imprezą w roku jubileuszowym tej organizacji.

Beata Schönwald

Koło PZKO w Nieborach powołano do życia 7 grudnia 1947 roku. Odtąd działa nieprzerwanie. W ub. piątek jego członkowie spotkali się w kameralnym, rodzinnym gronie przy choince, ciasteczkach świątecznych i kolędzie.

– Jesteśmy jednym z mniejszych kół, członków jest około stu, rozsianych głównie po Nieborach, ale jest też kilku z okolicznych miejscowości. Mamy Dom PZKO, który w tym roku udało nam się wyremontować. Dzięki wielkiemu wsparciu miasta Trzyńca wymieniliśmy pokrycie dachu, który tak nam przeciekał, że nawet w sali musieliszy podstawić wiadra. Co roku organizujemy Dzień Oszeldy, zapraszamy do nas zespoły teatralne, no i mamy swój zespół teatralny „Gapcio” – przybliżała kondycję Koła jego wiceprezes, Halina Szczotka.

„Gapcio”, to zespół teatralny, który skupia dzieci w wieku od pierwszej do szóstej klasy szkoły podstawowej. W czasie piątkowej uroczystości świąteczno-jubileuszowej zaprezentował się na scenie dwukrotnie. Najpierw z fragmentami przygotowanej sztuki „Brzydkie kaczątko”, a później z kolędami. Na program artystyczny popołudnia złożyły się ponadto występ orkiestry dziecięcej działającej przy kościele ewangelickim w Nieborach oraz mini-recital Izabeli Kapias, aktorki znanej z seriali „M jak miłość” czy „Przepis na życie”, a także Przemka Orszulika, ucznia Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie i członka zespołu Ampli Fire. – Ostatnie dwa tygodnie były czasem wykończenia pracy. 16 grudnia Ampli Fire koncertowały razem z Izabelą Kapias na Jarmarku Świątecznym w Bielsku-Białej. Potem były Koncert Świąteczny gimnazjum oraz Bal Akademicki, na którym wstępowałem z nowym zespołem iBand. Dzisiaj w Nieborach to ostatni występ w tym roku i chwila odpoczynku. Wiadomo już jednak, że w przeszłym roku będzie się bardzo dużo działa – zaznaczył gimnazjalista.

Przemek Orszulik i Izabela Kapias wykonali razem kilka polskich hitów, a następnie zaprosili całą salę do wspólnego śpiewania polskich i czeskich kolęd. Zabrzmiła wśród nich również „Cicha noc”, od której powstania – jak można było usłyszeć – minie w tym roku 200 lat.

• Izabela Kapias zaprosiła do wspólnego śpiewania również dzieci. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

DWIE DZIAŁACZKI: MAMA I CÓRKA

HELENA SIKORA

śmierci, również był prezesem naszego Koła. Na dzisiejszą imprezę do Domu PZKO przyszłam po czteroletniej przerwie spowodowanej chorobą.

Zaangażowanie w działalność PZKO to był obowiązek, bo udzielali się rodzice, i potem ten straszny dziw przeszedł również na moje córki. Aż mi czasami żał, że zgotowałam im taki los. Choć, oczywiście, pracy społecznej towarzyszyła satysfakcja.

W Nieborach się urodziłam i w tutejszym Kole PZKO działałam od młodości. Najpierw jako przewodnicząca młodzieżowego „Klubu pod świecznikiem”, a później, kiedy urodziła się starsza córka, zostałam prezesem Koła. Tak się wtedy złożyło, że zmarł akurat poprzedni prezes. Poszłam na zebranie zarządu PZKO i ani się nie obejrzałam, jak wybrały mnie na jego następcę. W spadku po nim otrzymałam również budowę Domu PZKO. Mój mąż zostało jego budowniczym, a później, aż do

BARBARA RUSZKIEWICZ

Można powiedzieć, że pracę społeczną na rzecz Miejscowego Koła PZKO w Nieborach wyssałam z mlekiem matki. Od dzieciństwa jestem tutaj, bo mój tato był prezesem Koła i budował ten dom, a moja mama też była przez jakiś czas prezesem. Od siedmiu lat jestem skarbnikiem Koła i piszę wszystkie projekty, jak również rozliczenia. Natomiast druga moja funkcja, to kierownik organizacyjny teatrzyku „Gapcio”, z którym jestem związana praktycznie już od czasów założenia jego poprednika, „Gapy”. Do moich zadań należą załatwianie scenografii, kostiumów, planowanie wyjazdów, pisanie projektów itp. Oprócz tego jestem do pomocy wszędzie tam, gdzie coś potrzeba zrobić: od prasowania obrusów, przez robienie zakupów, po pracę w kuchni. Mam trójkę dzieci, które należą do „Gapcio”. Rodzinna tradycja pracy w PZKO przekazywana jest więc dalej.

Tak mija czas...

1947

Rok założenia Koła PZKO

- » 1954 – pierwsza „Oszeldówka”, czyli festyn ku czci Pawła Oszeldy
- » 1961 – powstanie młodzieżowego „Klubu pod świecznikiem”
- » 1978 – podjęcie decyzji o budowie Domu PZKO
- » 1985 – uroczystość jego otwarcia

- » 1986 – założenie chóru mieszanego „Zgoda”
- » 1994 – założenie teatrzyku dziecięcego „Gapa”, później działającego pod nazwą „Gapa2” i „Gapcio”

Noworoczne noworodki

Znacie te rysunki, których bohaterami są Nowy Rok i Stary Rok? Stary ma postać dziadka z siwą brodą, Nowy natomiast jest niemowlęciem. Nas dzisiaj także będą interesowały niemowlęta, a dokładniej noworodki, które przyszły na świat pierwszego stycznia 2018 roku. Każdy szpital lubi się pochwalić swoimi noworocznymi dziećmi, a burmistrzowie miast odwiedzają maluszki i ich mamy z kwiatami i prezentami.

• Tomáš Ježovíček z mamusią. Fot. ŠÁRKA SZLAUROWA

• Sofia Poráčová urodziła się 1 stycznia w Karwinie. Fot. RADMILA FLEISCHEROWA

Danuta Chlup

Pierwsze dziecko w całym województwie morawsko-śląskim urodziło się 1 stycznia o godz. 0.12 w Szpitalu Miejskim w Ostrawie. Był to chłopiec, Tomáš Slovák. W szpitalu odwiedził go hetman województwa, Ivo Vondrák oraz prezydent miasta Ostrawy, Tomáš Macura. Pan prezydent pewnie ucieszył się, że pierwsze noworoczne dziecko jest jego imieniem.

Także w Trzyńcu pierwszym dzieciem, jakie urodziło się w tym roku, był Tomáš. Urodził się w Nowy Rok tuż po godzinie ósmej. To chłopak na schwał, ponieważ po urodzeniu ważył 4110 g i miał 53 cm wzrostu. Jego rodzicami są Darina i Michal Ježowiczowie. Chłopczyk jest pierwszym tegorocznym mieszkańców miasta, dlatego odwiedziła go także burmistrz Věra Palkovská.

Kogo powitaliśmy w »Głosiku«?
Maluszki pojawiają się przez cały rok w naszej rubryce „Witamy”. W 2017 roku przedstawiliśmy 30 niemowląt, których zdjęcia nadali nam rodzice lub dziadkowie, a czasem nawet pradziadkowie. Przez chłopcy – było ich 21, dziewczynki natychmiast 9. Witaliśmy noworodki z całego regionu: z Bukowca, Bystrzycy, Cieszyna, Czeskiego Cieszyna, Gródka, Hawierzowa, Karwiny, Marklowic Dolnych, Milikowa, Mostów koło Jabłonkowa, Olbrachcic, Piosku, Trzyńca. Były także dzieci z bardziej odległych stron: z Boskovic, Brna, Černošic, Koprzywnicy, Krakowa, Pragi oraz ze Słowacji. Chłopcy otrzymali imiona: Adam Tadeusz, Adrian, Albert (2), Antoni, Dominik, Filip, Józef, Jerzy, Karol, Lesław, Marcin, Marek, Maximilian, Oliver, Radovan, Teodor, Tobiasz (2), Tymoteusz Józef, Wiktor. Dziewczynki to: Anna, Aleksandra, Ewelina, Ewa Julia, Jasmina, Karolina, Magdalena, Małgorzata, Timea. Także w tym roku zachęcamy do nadsyłania zdjęć waszych nowo narodzonych dzieci, wnuków i prawnuków. Do zdjęcia należy dodać następujące informacje: imię (imiona) i nazwisko dziecka, imiona jego rodziców, ewentualnie rodzeństwa, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania, wagę urodzeniową i wzrost. Informacje o maluszkach publikujemy bezpłatnie w kolejności, w jakiej zostaną nadesłane.

Pierwszym karwińskim noworodkiem była dziewczynka Sofia Poráčová. Ważyła 3030 g i miała 47 cm wzrostu. Urodziła się 1 stycznia wieczorem.

• Przed feriami świątecznymi niemal w każdej szkole i przedszkolu odbył się koncert, widowisko muzyczne, przedstawienie teatralne lub po prostu „Wigilijka”. Na zdjęciu szkolny koncert w polskiej szkole w Hawierzowie-Błędowicach. (dc) Fot. ARC szkoły

E-mail: danuta.chlup@glosludu.cz Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Kolędowanie »po naszymu«

Fot. ARC przedszkola

Wspaniała dwójka muzykantów z milą piosenkarką przyjechała tuż przed świętami do przedszkola POGODA w Oldrzychowicach. Edukacyjny spektakl „Jasinka Góralskie” zapoznał widzów z obrzędowością ludową dotyczącą świąt Bożego Narodzenia.

Wszyscy razem śpiewali kolędy i poznali pastorałki góralskie. Wysłuchali opowiadań o górach i owieczkach, które zabrzmiały w poprawnej gwarze. Poznali strój góralski i instrumenty ludowe. Przedszkolaki zabawiły się w zbójników i w kapustę, a tatusiowymi kapeluszami. Obecni ze wzruszeniem słuchali nie tylko fenomenalnej muzyki ludowej, piosenek popularnych, lecz także zagranicznych hitów świątecznych.

Wspólna zabawa z rodzicami uścisnęła dzieci. Ten świąteczny koncert zapamiętają na bardzo długo.

Pani Janka

GŁOSIK I LUDMIŁKA

Nieposłuszne łyżwy

Nowy rok rozpoczął się pogodą niemal wiosenną. Po śniegu nie było ani śladu, o lodzie na stawach nie było nawet co marzyć. – Ale nudna zima! Cieszyłem się, że będziemy jeździć na sankach i lepić balwania – skarzył się Głosik.

Ludmiłka znalazła rozwiązanie. – Nie narzekaj, Głosiku, weźmiemy buty łyżwiarskie i pojedziemy się ślizgać na sztuczne lodowisko – zaproponowała.

Głosik chętnie się zgodził. Zeszłą zimą oba skrzatki nauczyły się jazdy na łyżwach i sprawiały im ona niemalą frajdę. Ubrały się na sportowo, spakowały buty, rękawiczki, termos z herbatą i spacerkiem udały się na lodowisko.

Na taflę przybywały łyżwiarki. – Chodźmy szybko, bo za chwilę będzie tłok – ponaglił Głosik Ludmilkę, kiedy w szatni wkładali buty łyżwiarskie. Ludmiłka pomyślała sobie, że parę minut nie uratuje sytuacji, starannie więc zasnurowała buty łyżwiarskie, zdjęła osłony z płóz i pomaszerowała na taflę. Jakież było jej zdziwienie, kiedy zastała Głosika w bardzo dziwnej sytuacji. Zamiast mnaka po lodzie jak inni łyżwiarki, z największym trudem starał się utrzymać równowagę. Jego nogi rozjeżdżały się kałuż w inną stronę, rękami opierał się o lód, by się nie przewrócić. – Coś się stało z moimi łyżwami. Wcale mnie nie słuchają! – denerwował się Głosik.

Ludmiłka przez chwilę przyglądała się przyjacielowi ze zdumieniem, a potem parsknęła śmiechem. – Oj, Głosiku, zapomniałeś zdjąć plastikowe osłony. Dlatego łyżwy cię nie słuchają!

– Rzeczywiście! – zawała skrzat, przyglądając się uważnie swoim łyżwom. – Idę je zdjąć do szatni.

– A przy okazji popraw sznurówki, bo masz je byle jak zawiązane! – zawała za nim Ludmiłka.

(dc)

POP ART

231

Janusz Bittmar

• Michael Fassbender nie dorósł do roli komisarza z Oslo.

RECENZJE

PIERWSZY ŚNIEG

Długo wyczekiwana ekranizacja najlepszej powieści w bibliografii norweskiego pisarza kryminalistów, Jo Nesbø, pretenduje do miana największego roczarowania ubiegłego roku. „Snowman” (w polskich kinach „Pierwszy śnieg”, w czeskich „Sněhulák”), wszedł na ekrany w połowie października z dużymi ambicjami. Szwedzki reżyser Thomas Alfredson w przeszłości niezłe poradził sobie z enigmatycznym gatunkiem szpiegowskim, oczekiwania związane z pierwszą w historii kina ekranizacją serii książkowych bestsellerów Jo Nesbø były więc jak najbardziej na miejscu.

Pierwotnie reżyserią miał się zająć sam Martin Scorsese, wybitny reżyser postanowił jednak zostać w tle, skupiając się wyłącznie na produkcji całego filmu. Nie podzielam opinii niektórych osób, które twierdzą, że Harry Hole jest postacią nie do sfilmowania. Elitarny policjant z Oslo, wyleczony alkoholik, facet z poczuciem humoru, czy to nie wystarczy? Alfredson miał do dyspozycji świetny pierwówzór literacki, jedną z najlepszych powieści kryminalnych w historii gatunku. I co? Wymęczył gniota, który traci myszkę i zaczyna nużyć już po pięciu minutach. I tak jest do samego końca. W scenariuszu mazało palce aż trzech autorów, a wystarczyło zaprosić do współpracy Jo Nesbø. Ręczę za to, że główny mankament filmu – spłaszczeniowa akcja bez cienia emocji – zostały w nim usunięty.

Sam jestem wielkim fanem Jo Nesbø. Dla mnie Harry Hole nie może być Michaeliem Fassbenderem, bo Fassbenderowi po prostu nie starczy talentu. Uproszczony scenariusz skądinąd ułatwił aktorowi zadanie. Książkowe dylematy głównego bohatera, jego rozerki miłosne i wątpliwości, w filmie zostały zbagatelizowane. Widz dowiaduje się na samym początku, że Hole jest wyleczonym alkoholikiem, który lubi sypiać na przystankach autobusowych i z tego powodu porzuciła go narzeczona. Zero interakcji z widzem, absencja czarnego humoru, który jest znakiem rozpoznawczym wszystkich książek Jo Nesbø. Film sprawia wrażenie, jak gdyby został nakręcony w pośpiechu. Sam reżyser przyznał zresztą, że presja czasowa, a także finansowa, ostudziła poniekąd pierwotny zaśpiew do pracy. Epidemia „tumiwizmu” ogarnęła nie tylko cały wydział zabójstw, przypominający legendarny sztab „007 zgłoś się”, ale również głównego antybohatera, psychopatycznego mordercę kobiet pozostawiającego na miejscu zbrodni swój znak firmowy – śnieżnego bałwana. W książce do końca nie wiadomo, za jakim tropem podąża w końcu Harry Hole i jego koleżanka z wydziału w Bergen, Katrine Bratt (Rebecca Ferguson), bo wskaźówek jest sporą. Na ekranie mamy wrażenie, że pogubił się reżyser i cała jego siła scenarzystów.

Moim zdaniem niepotrzebnie posiliwano się alternatywnym zakończeniem, różniącym się od książkowego oryginału. Zamiast efektownej kulminacji, która przynajmniej po trosze mogła uratować cały film, otrzymujemy parodię z szeregiem odgrzewanych, mało odkrywczych zabiegów, włacznie z rozpadającą się pod nogami taflą lodową. Kiepski finał, w którym Michael Fassbender zamienia się dosłownie w bałwana, jest ostatnim gwoździem do trumny.

Chyba obrażę teraz niechętnych wszystkich literatoznawców, ale to nieprawda, że wybitnych książek nie sposób wybitnie sfilmować. Czasami jest nawet tak, że filmowa ekranizacja książki jest znacznie lepsza od literackiego pierwówzoru. Przykładów w historii kina jest sporo, namiastkę znajdą państwo w innym miejscu najnowszego Pop Artu. Thomas Alfredson niestety nie zdążył egzaminu nawet z podstaw filmowego rzemiosła.

KINGSMAN – ZŁOTY KRĄG

Matthew Vaughn powraca w gorszym stylu, niż w pierwszej części „Kingsmana” – efektownej parodii filmów szpiegowskich, ale to wciąż reżyser, na którego można liczyć. „Złoty Krąg” zachował dobry, brytyjski humor z „jedynki”, szkoda tylko, że potencjału scenariusza i obsady aktorskiej nie udało się w stu procentach zrealizować.

Fabuła nowego „Kingsmana” kręci się wokół narkotyków, które z tajemniczego miejsca w samym centrum dżungli dystrybuje rewelacyjnie grającą Julianne Moore. Mniej jest w nowym wcieleniu „Kingsmana” cytatów

z Jamesa Bonda, co skwitowałem z zadowoleniem. Już same przygody agenta 007 pomyślano są bowiem jako bajka dla dorosłych, a więc „parodia parodii” w przypadku pierwszej części „Kingsmana” była dla mnie najtwardszym orzechem do zgryzienia. Vaughn w „Złotym Kręgu” skupił się bardziej na fragmentaryzacji akcji, na szybkich ujęciach kamery stylizowanej na filmy komiksowe w rodzaju „Batmana” czy „Spidermana” („Kingsman” skądinąd swój pierwówzór również posiada w sztuce komiksowej). Swoje smaczki, dla wielu widzów ukryte albo mniej istotne, znajdą znów w filmie miłośnicy wytawnich trunków, brytyjskiej mody oraz

niemieckich tenisówek. Potencjał serii „Kingsman” jest ogromny, bo produkt lokowany – podobnie jak w przypadku Jamesa Bonda – pozwala wycisnąć z kieszeni widzów dodatkowe pieniądze. „Złoty Krąg” przegrywa jednak nieznacznie z pierwszą odsłoną – „Tajnymi służbami” za sprawą błahostek, które niemniej w końcowym bilansie psują trochę odbiór całości. Na przykład zadałem sobie na pozór banalne pytanie, dlaczego w filmie tak marginalnie wykorzystano talent Jeffa Bridgesa? Czyżby Colin Firth chciał mieć cały film dla siebie? Wątpię, tym bardziej że film zwojował zupełnie kto inny – Elton John.

LISTA OSOBISTA

Trzy filmy, które przerodziły literacki pierwotny wzór

DUMA I UPŘEZDENIE

Joe Wright należy do moich ulubionych reżyserów filmowych. W 2005 roku wziął na warsztat najważniejszą powieść „brytyjskiej Elizy Orzeszkowej”, Jane Austen – „Duma i uprzedzenie” (w angielskim oryginale „Pride and Prejudice”). W filmie brylują Keira Knightley w roli Elizabeth Bennet i Matthew MacFadyen w roli Pana Darcy’ego. Po raz pierwszy wybrałem się na ten film z powodu Keiry Knightley. Potem obejrzałem go jeszcze kilkakrotnie w domowym zaciszu, sam na sam, z żoną, a nawet w towarzystwie labradorów na tapczanie. I za każdym razem film zrobił na mnie duże wrażenie. Tych samych

emocji nie dostarczyła mi niestety lektura książki Jane Austen, składającej się z 61 rozdziałów i w zasadzie przeznaczonej głównie dla kobiet. Joe Wright dotknął gwiazd, bo do filmu „przeszmuglował” najważniejsze cytatów, dialogi, zachowując spójną, wartką akcję. Nie tylko nie zanudził widza, co więcej – udowodnił, że z XIX-wiecznej powieści można wyszlifować filmowy diament, nawet nie ocierając się o kicz.

OJCIEC CHRZESTNY

Dramat gangsterski o losach rodziny mafijnej Corleone wyreżyserował Francis Ford Coppola, a za scenariusz współłodziował nie kto inny, jak sam autor literackiego pierwówzoru – Mario Puzo. Nie twierdzę, że książka Mario Puzo jest nudna albo trudna w odbiorze. Czyta się łatwo, z dużą przyjemnością. Jednak filmowa adaptacja bije literacki oryginał na głowę. Powód jest prozaiczny – demoniczny Marlon Brando w tytułowej roli głowy klanu, Vito Corleone oraz młody wówczas (rok 1972) Al Pacino, który wcielił się w postać Michaela Corleone, najmłodszego syna szefa rodziny. Wybór Al Pacino był przysłowianym strzałem w dziesiątkę. Mało znany wówczas aktor wygrał rywalizację z Robertem Redfordem i z nawiązką odwiedził się reżyserowi za zaufanie. Filmowy „Ojciec Chrzestny” to prawdziwy koncert aktorski duetu Brando-Pacino. I jeden z takich obrazów, które nawet po 66 latach

nic nie straciły z blasku. Nic dziwnego, że twórcy głośnych ostatnio seriali „Gomorra” i „Narcos” przyznają bez bicia, że po części wzorowali się właśnie na filmie Coppoli. Cały czas mowa o pierwszej części „Ojca Chrzestnego”, bo kolejne dwie odsłony już nie były tak udane.

FARAON

Jedyna historyczna powieść polskiego pisarza Bolesława Prusa doczekała się w 1966 roku filmowej ekranizacji. Nakręcony z rozmachem obraz w reżyserii Jerzego Kawalerowicza pretendował nawet do Oscara. I zasłużenie. Książka Prusa opowiadająca o losach młodego faraona Ramzesa XIII jest zbyt rozwlekła i pomimo to, że mogę obejmować zarówno od znawców polskiej literatury pięknej, jak i filmoznawców, osmieniam się stwierdzić, że filmowy „Faraon” to największy majstersztyk polskiej kinematografii. Jerzy Kawalerowicz dopilnował najmniejszych szczegółów. Film krecono w różnych miejscach, m.in. w Uzbekistanie, ale sztab wykorzystał do zdjęć również oryginalne miejsca w Egipcie, co w latach 60. ubiegłego wieku należało do rzadkości. Wybrany do roli Ramzesa XIII Jerzy Zelnik hipnotyzuje widza od pierwszych minut. W filmie nie brakuje też odważnej jak na tamte czasy erotyki, co najbardziej utkwiło mi w pamięci, albowiem po raz pierwszy obejrzałem „Faraona” w bogumińskim kinie w wieku 11 lat.

• Keira Knightley jest nie tylko piękna, ale także utalentowana.

Zdjęcia: ARC

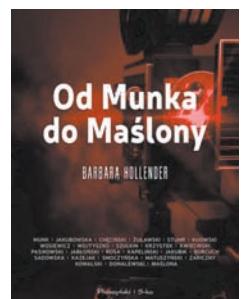
RECENZJE

KSIĄŻKI

Od Munka do Maślony

Barbara Hollender

Prószyński i Spółka

Trzeci tom spotkań z polskimi reżyserami. Niezwykli artyści, niezwykle spotkania i opowieść o polskim kinie.

Munk, Jakubowska, Chęciński, Żuławski, Stuhr, Kijowski, Wosiewicz, Wojtyszko, Szulkin, Krzystek, Kwieciński, Pasikowski, Jabłoński, Rosa, Kapeliński, Jakubik, Borcuch, Sadowska, Kazejek, Smoczyńska, Matuszyński, Zariczny, Kowalski, Domalewski, Maślona.

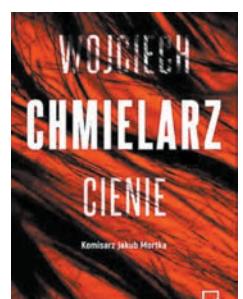
„Od Munka do Maślony” to historia kina z Polską w tle, ale przede wszystkim opowieść o ludziach, którzy tę Polskę próbują opowiedzieć widzom. Ich artystycznych wyborach, wolności i poczuciu spełnienia.

KSIĄŻKI

Cienie

Wojciech Chmielarz

Marginesy

Nowa powieść Wojciecha Chmielarza, laureata nagrody Wielkiego Kalibru.

W Milanówku giną dwie kobiety – córka i konkubina słynnego gangstera. Zastrzelono je z broni podkomisarza Kochana, a on sam znieka. Dzwoni jednak do Mortki i prosi o pomoc – ktoś go wrabi.

W tym samym czasie aspirant Sucha próbuje rozwikłać sprawę nagrania z ukrytej kamery, na którym widać, jak kilku mężczyzn gwałci chłopaka. Zidentyfikowała wysoko postawionych polityków. Wie, że jeśli ujawni nagranie, wszystkiego się wyprą.

W dodatku chłopak popełnił samobójstwo.

Mortka i Sucha postanawiają sobie pomóc – jeszcze nie wiedzą, że ich śledztwa się łączą i że staną oko w oko ze śmiercią. Mnożą się pytania. Komu jest na ręce wina Kochana? Czy przyjaźń między komisarzem i podkomisarzem przetrwa tę próbę? Komu mogą zaufać? Czy można uciec od przeszłości? A może za każdym ciągnie się jakiś cień... (r)

Zdjęcia: ARC

Facebook: młodzi lubią Sapkowskiego i Hrabala

Fanpage Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Towarzystwa Ewangelickiego w Cieszynie ogłosił listę 10 bestsellerów literatury polskiej i czeskiej. Jej utworzenie jest wynikiem wielu spotkań młodzieży LOTE i Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie (Projekt Transgraniczny, działanie: „Kładka Literacka”). Oto lista:

• Andrzej Sapkowski
„Wiedźmin”

2. Radek John „Memento”
3. Karel Čapek „R.U.R.”
4. Jaroslav Hašek „Przygody dobrego wojaka Szwejka”
5. Mariusz Szczygiel „Gottland”
6. Bohumil Hrabal „Obsługiwalem angielskiego króla”
7. Bohumil Hrabal „Pociągi pod specjalnym nadzorem”
8. Milan Kundera „Śmieszne miłości”
9. Mariusz Szczygiel „Zrób sobie raj”
10. Milan Kundera „Nieznośna lekkość bytu”

Tadeusz Hliśnikowski (z prawej) ochrzcił najnowszą książkę Tadeusza Szkucika (z lewej). Fot. BEATA SCHÖNWALD

Tadeusz Szkucik: O szkołach, cmentarzu i Lesznicy

W Domu PZKO w Lesznej Dolnej „ochrzczono” w ub. sobotę trzy publikacje dotyczące historii Lesznej Dolnej. Ich autorem jest emerytowany dyrektor Szkoły Podstawowej im. Gustawa Przeczka w Trzyńcu, działacz społeczny i artysta ludowy, Tadeusz Szkucik.

Beata Schönwald

Wszystkie publikacje, które zostały zaprezentowane na sobotnim spotkaniu, ukazały się w ostatnim roku. Najnowsza ujrzała światło dzienne 22 grudnia. – Te publikacje powstały po to, żeby pozostała pamięć o Lesznej, o jej miejscowościach i ludziach, żeby również nasze wnuki wiedziały, skąd wzięła się ta miejscowość, kto tu żył i pracował – powiedział autor „Historii cmentarza ewangelickiego w Lesznej Górnnej”, „Kładki, mostków i mostów na potoku Lesznica” oraz „Historii szkolnictwa polskiego w Lesznej (Dolnej i Górnjej)”.

Jak zaznaczył, jednym z takich ciekawych miejsc na terenie Lesznej, jest potok Lesznica. Płynie on przez całą wieś, którą Tadeusz Szkucik traktuje jako całość składającą się z leżącej na terenie RC Lesznej Dolnej i z rozzielonej granicą państwową Lesznej Górnjej. Będąc dziadkiem półtorarocznego wnuczki, postanowił, spacerując z wózkiem, spenetrować cały jego bieg i udokumentować wszystkie jego mosty, mostki i kładki. Zebrany materiał zawarł w samodzielnej publikacji „Kładki, mostki i mosty na potoku Lesznica”. – Lesznica ma swoje źródło pod Czantorią, a ujście w pobliżu koksowni Huty Trzynieckiej, gdzie wpada do rzeki Olzy. Liczy 10 km długości, z czego 6 km znajduje się na terenie RC, a reszta w Polsce. Dawniej jako przejścia przez potok funkcjonowały również brody. W okresie międzywojennym na Lesznicy było ich jeszcze sporo. Teraz pozostał jeden. Dlatego warto utrzymać na zdjęciach to, co jest dzisiaj. Bo za dwadzieścia czy pięćdziesiąt lat wszystko to może wyglądać już zupełnie inaczej – przekonywał Szkucik.

Historią cmentarza ewangelickiego w Lesznej Górnjej był dyrektor szkoły

zainteresował się przy okazji zgłębiania materiałów dotyczących szkolnictwa na terenie wioski. Wtedy trafiły do jego rąk kroniki, w których pierwszy nauczyciel i kierownik szkoły, Jerzy Mrowiec, opisywał, jak powstało to miejsce ostatniego spoczynku. – Idea założenia cmentarza ewangelickiego w Lesznej Górnjej, który znajduje się nad ogrodnikiem Jadamus, zrodziła się w 1853 roku. Aż do 1924 roku, bez względu na granicę państwową, chowano na nim ewangelików z całej Lesznej – zaznaczył autor „Historii cmentarza ewangelickiego w Lesznej Górnjej”, w której zawarł m.in. informacje nt. dzwonów, ich fundatorów i dzwonników, zdjęcia dawnego nagrobków, a także wspomnienia związane z grzebaniem zmarłych.

•••

Pogrzeby robili się
z domu. Nieboszczyk był
przeważnie polożony
na lawie, przykryty
prześcieradłem.

ponad 50 lat – przyznał autor książki. Opisując historię szkolnictwa w Lesznej, skupił się głównie na polskim szkolnictwie w granicach obecnej RC. Natomiast czeskie szkolnictwo oraz szkolnictwo w polskiej części Lesznej Górnjej przedstawił tylko w grubym zarysie.

Z „Historii szkolnictwa polskiego w Lesznej (Dolnej i Górnjej)” możemy się zatem dowiedzieć, że pierwsza szkoła w Lesznej powstała w 1849 roku i znajdowała się na gruncie Cieściałów, że z powody panującej w niej ciasnoty po zaledwie dwóch latach przeniesiono ją do tzw. „lazarówki”, zaś po roku z inicjatywy miejscowych ewangelików postanowiono wznieść szkołę nową. Dziś w tym budynku mieści się czeskie przedszkole ewangelickie. – W 1924 polską szkołę zlikwidowano z powodu małej liczby uczniów, co było efektem skutecznego naboru do czeskiej szkoły, którą otwarto w tym samym budynku. W tym czasie istniała już jednak od 1910 roku polska szkoła w Lesznej Dolnej. Kiedy ją założano, zapisano się do niej 165 dzieci. Mniej więcej tyle samo dzieci chodziło wtedy również do polskiej szkoły w Lesznej Górnjej – przybliżył Tadeusz Szkucik. Szkołę w Lesznej Dolnej, której budynek sąsiaduje z Domem PZKO, pamięta jako uczeń. W 1969 roku zamknięto ją, ponieważ uczęszczało do niej już tylko 10 dzieci.

Publikacje Tadeusza Szkucika „ochrzczono” w sobotę na dwa sposoby. Dwie pierwsze książki prezes MK PZKO w Lesznej Dolnej, Renata Szkucik, poała symbolicznie wodą z Lesznicy. Tę najnowszą zaś, wydaną w twardej okładce, skopiła mocniejszym trunkiem syn jednego z powojennych dyrektorów szkoły w Lesznej, Władysława Hliśnińskiego, Tadeusz.

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Z supermarketów do najbardziej potrzebujących

Osoby działające w organizacjach charytatywnych oraz w bankach żywności nie ukrywają satysfakcji. Od początku roku 2018 mogą bowiem liczyć na regularne dostawy nadwyżek artykułów spożywczych z dużych sieci handlowych. Chodzi o produkty, których nie uda się sprzedać i które musiałyby w krótkim czasie ulec utylizacji. Ilość żywności w ten sposób pozyskanej i przeznaczonej na cele dobrotynne mogłyby być teraz nawet pięciokrotnie wyższa, aniżeli jeszcze w roku minionym. Przekazywanie nadwyżek artykułów spożywczych potrzebującym nakazują nowe przepisy, które weszyły w życie dzięki porozumieniu zawartemu pomiędzy Stowarzyszeniem Handlu i Turystyki RC oraz Czeską Federacją Banków Żywności. Ustawa przewiduje, że darowana żywność musi być bezpieczna, organizacje non profit muszą dystrybuować ją swoim klientom bezpłatnie. Są ponadto zobowiązane prowadzić dokładną ewidencję na temat tego, co, w jakiej ilości i komu zostało przekazane. Dodajmy, że faktycznym rozprowadzaniem artykułów spożywczych nie mogą zajmować się banki żywności. Akty darowizny żywności pozyskanej z sieci handlowych muszą odbywać się za pośrednictwem innych organizacji świadczących usługi charytatywno-socjalne.

Pomysł nie jest nowy

Idea gromadzenia niewykorzystanej żywności i rozdawania jej potrzebującym nie jest nowa. Czeskie banki żywności już od kilku lat ściśle współpracują w tej kwestii z niektórymi sieciami handlowymi – na przykład sklepami Tesco, Makro czy Globus. Na przykład w 2016 roku dzięki tej współpracy organizacje zajmujące się dobrotynnością otrzymały ponad 1300 ton żywności, która trafiła do ok. 60 tys. najbardziej potrzebujących i najuboższych klientów. W roku minionym na cele dobrotynne sieci handlowe przekazały ponad 1900 ton artykułów spożywczych, które pomogły ok. 70 tys. klientów.

Jak przewiduje wiceprzewodnicząca Czeskiej Federacji Banków Żywności, Veronika Lachowa, w roku bieżącym, dzięki nowym reguljom prawnym, do najuboższych mogłyby trafić aż 10 tys. ton żywności. Warto dodać, że instytucja zwana bankiem żywności nie jest bynajmniej wynalazkiem ostatnich lat. Pierwsze takie banki powstały już w 1967 roku w Stanach Zjednoczonych. Ich twórcom przyświecała idea racjonalnego wykorzystania wyprodukowanej żywności poprzez przekazywanie nadwyżek ludziom najbardziej potrzebującym. W ciągu trzydziestu lat we wszystkich stanach Ameryki Północnej powstało ok. 190 banków żywności, które udzielili pomocy milionom najbardziej ubogich Amerykanów. Na początku lat osiemdziesiątych ub. wieku amerykańskie doświadczenia znalazły gorących zwolenników i naśladowców we Francji. Idea przekazywania nadwyżek żywności szybko rozprzestrzeniła się także w innych krajach Europy Zachodniej. Dziś funkcjonuje tam ponad 230 banków żywności. Nasz kraj bynajmniej nie pozostał w tyle – pierwszy bank żywności powstał w 1992 r. w Pradze. Niedawno krajowe federacje powołyły do życia Europejską Federację Banków Żywności, w skład której wchodzą banki żywności z Francji, Belgii, Wielkiej Brytanii, Irlandii, Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Grecji, Republiki Czeskiej, Łotwy, Ukrainy i Polski.

Sklepy są przygotowane

Obowiązek przekazywania nadwyżek żywności na cele charytatywne dotyczy sklepów o powierzchni handlowej powyżej 400 metrów kwadratowych. Najwięcej doświadczeń w tym zakresie zgromadziła w Europie brytyjska sieć Tesco. Europejskie banki żywności otrzymały już od sklepów należących do Tesco ok. 12 tys. ton żywności, z których organizacje dobrotynne przygotowały ok. 29 mln porcji posiłków. Także sklepy Tesco w Republice Czeskiej (a jest ich obecnie ok. 150) są do współpracy z bankami żywności bardzo dobrze przygotowane. Z bankami i organizacjami dobrotynnymi współpracuje już też wszystkich 13 sklepów należących do sieci Makro. Pracownicy sieci, którzy kwestią racjonalnego wykorzystania nadwyżek żywności poświęcają najwięcej uwagi i sił, są tu nazywani „zielonymi ambasadorem”. Z bankami żywności od kilku lat współpracuje też sieć handlowa Albert. W listopadzie ub. roku umowę z Federacją Banków Żywności podpisał Penny Market. Podobna sytuacja panuje w sieci Kaufland. Sklepy do niej należące są dobrze przygotowane do akcji darowania artykułów spożywczych. Pełną parę rusza ona właśnie w tych dniach. Z kolei Lidl chce żywność darować bankom we własnych centrach logistycznych, do których codziennie artykuły spożywcze sklepy będą dostarczać na własny koszt.

Nie każdy produkt się nadaje

Wbrew pozorom jednak droga żywności z supermarketów i hipermarketów do potrzebujących wcale nie musi być łatwa ani oczywista. Nie wszystkie też produkty można przekazywać do banków żywności. I tak na przykład sklepy nie będą raczej rozdawać półproduktów poddanych obróbce cieplnej, wyrobów delikatesowych, niektórych niepakowanych wyrobów mlecznych, salatek oferowanych na specjalnych stoiskach czy niektórych gatunków pieczywa z nadzieniem. Są to bowiem artykuły, które szybko tracą świeżość, w związku z czym ich dalsza dystrybucja może być ryzykowna. Każda reguła ma jednak swoje wyjątki. Także żywność ulegającą szybkiemu zepsuciu można darować potrzebującym, jeżeli organizacja dobrotynna ma swoją siedzibę tuż obok supermarketu. Wtedy droga jakiegoś smakoliku do głodnego konsumenta jest bardzo krótka, tudzież bezpieczna. Żywność nie zdąży się zepsuć, gdyż prosto ze stoiska trafia do potrzebującego.

Do artykułów, które najczęściej przekazywane są na cele charytatywne, należą natomiast „suche” produkty, takie jak makaron czy ryż, a także konserwy, kawa, herbata, przeróżne keksy, herbatniki, czekolady. Można je sprzedawać i konsumować nawet kilka miesięcy po dacie określającej minimalną trwałość wyrobu. Banki żywności, a za nich pośrednictwem organizacji dobrotynnych, przyjmują i nadal będą przyjmować także np. owoce czy warzywa – do celu, czyli do potrzebujących, muszą one jednak dotrzeć w ciągu jednego dnia. Tzw. artykuły średniego ryzyka, jak np. przeróżne mrożonki i wędliny, można darować wyłącznie pod warunkiem, że odbiorca – organizacja zajmująca się dystrybucją – jest w stanie utrzymać wymaganą niską temperaturę wyrobów.

SŁOWA Z KAPELUSZA

Joanna Jurga-Jureczka

Ars vivendi

Na progu nowego roku proponuję dwie scenki.

Strych. Przez szpary sączy się światło słońca. Każda struna, strużka tego światła ujawnia tańczące pyłki wszechobecnego kurzu. Dziewczynka w pięknej, odświętnej sukience, z innej bajki, z dawno minionej epoki – z białym szerokim kołnierzem, bufiastymi rękawami i rozkloszowaną spódnicą – skupiona i uważna układa w domku dla lalek miniatura mebelki. Sofę i sekretarzyk, ozdobne lustro, toaletkę i szeslong. Lalki cierpliwie czekają na swoją kolej. Ona i on. Za chwilę znajdą się w pokoju, urządzonej specjalnie dla nich. W innej epoce, w innym świecie. Dziewczynka usadzi ją naprzeciw lustra, każe jej nieśpiesznie i z namysłem rozczesywać długie, jasne włosy. On usiądzie przy okrągłym stoliku, zapali papierosa. Spojrzy na jasnowłosą zachwyconym wzrokiem. Wszystko może się zdarzyć.

Przejedźmy dalej.

Oto podekscytowany chłopczyk, w spodniach przetykanych na kolanach, w przybrudzonej koszulce z krótkim rękawem. Doczepił już ostatni wagon. Pociąg stoi na stacji. Za chwilę ruszy. Pojedzie. Daleko, do obcych krajów. Może nawet do wujka z RFN-u, który mu ten pociąg przysłał na dziesiąte urodziny. Rusza. Lokomotywa ciągnie wagony towarowe, pasażerskie. Dla szczęśliwych wybrańców losu zaczyna się podróz, otwiera się świat. Wszystko może się zdarzyć.

Zaczyna się kolejny rok. Czas mija. Życie się zmienia, umykają lata, wieki i epoki, ale uczucia i emocje zostają niezmienne. Ból boli tak samo, a szczęście i miłość podobnie rozświetla. Dojrzewamy, realizujemy marzenia. Rozświetleni – radością zarażamy innych. Rozczarowani sobą i światem – chowamy się i wycofujemy. Walczymy, zwyciężamy i przegrywamy.

Ars vivendi. Sztuka życia. Umiejętność, ale i udział w wielkim spektaklu. Bo skoro żyjemy, gramy w tej sztuce. W sztuce życia. Dopóki nie

zapadnie kurtyna. Dopóki nie zgaszą ostatniego światła. Zdaje nam się, że wiemy, jak się na scenie poruszać, gdzie stać, którego suflera posłuchać i komu się uknąć. Wszystko wiemy, a jeśli nie – znajdziemy w Internecie. Są tam i notowania giełdowe, rozkład jazdy, klucz maturalny, porady: co zrobić, kiedy dziecko wyzywa rodziców, albo nie chce jeść surówka, jest spis celebrytów bez matury i gry on-line. Co jeszcze trzeba, żeby sobie w życiu poradzić?

Trzeba słuchać i rozmawiać, z ludźmi, którzy doświadczyli życia na własnej skórze, w prawdziwym, nie wirtualnym świecie. Trzeba spróbować zagrać w teatrze życia nie dla publiki, która klaszczy z byle powodu i bezrefleksyjnie. Trzeba szczęście trzymać za rękę jak najdłużej, a z lech chwile przetrwać i zapomnieć. Trzeba zagrać dla wyróżnionej, wymagającej i inteligentnej publiczności. Jej brawa mogą być skąpe, ale nie będą pokaskiem, śmiech nie będzie bezmyślnym rechotem, wzruszenie głębokie, nie ulotne. A wszystko prawdziwe, autentyczne, mocne.

Stanęliśmy na progu nowego roku. Spoglądamy wstecz – z żalem. Przed siebie – z nadzieją. Trzeba nam nauczyć się żyć. Trzeba oszukać czas. Zatrzymać. Jest nieubłagany. Przywołam słowa współczesnego poety, Józefa Barana:

„Nie many czasu
Czas ma nas.
Bawi się nami
Przez pewien czas”.

I dodam słowa Zofii Kossak: „Czas jest znikomy jak my. Gdzie wkracza wieczność – ginie Czas. Stąd trwałość uragających czasów spraw Bozych i nietrwałość zanurzonych w Czasie spraw ludzkich”.

A na koniec życzę i sobie, i Czytelnikom „Głosu”, żebyśmy w tym roku, mimo nietrwałości i znikomości czasu, zatrzymali jak najwięcej dobrych chwil, które nas rozświetlą, wypełnią i uszczęśliwią.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Kolejny rok podsumowy

Fot. Tadeusz Grzisiuk

Wiątek 29 grudnia w skrzeczońskim Domu PZKO odbyła się tradycyjna wigilijka, podczas której dostojnie pożegnano stary 2017 rok i uroczyście powitano nowy 2018 rok. Oczywiście nie zabrakło udekorowanej choinki, a na stołach pojawiły się pomysłowo ozdobione świeczki. Na początku ponad 50 uczestników imprezy przy fortepianowym akompaniamencie Ireny Szeligi wspólnie zaspiewało wiążankę tradycyjnych kolęd. Poprzedzając tradycyjne łamanie opłatków, wiceprzewodniczący Koła, Gerhard Brzeziński, podziękował wszystkim aktywistom za pomoc przy organizowaniu imprez Koła oraz przy utrzymaniu Domu PZKO. Wszystkim złożył ponadto życzenia wszelkiej pomyślności w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym.

Także tym razem wigilijka była połączona ze spotkaniem z jubilatami Koła, którym wręczono skromne podarunki. Najstarszymi obecnymi jubilatami byli 90-letnia Stefania Kopiowa (na zdjęciu) oraz zasłużony członek Koła, 80-letni Stanisław Górnio. Dla wszystkich jubilatów gościnnie wystąpiła 18-osobowa kapela ludowa „Kamraci z Kamratkami”, działająca przy MK PZKO w Błędowicach. Występ był przepłatały humorystycznymi opowiadaniami, a na zakończenie zespół zaprezentował kolędy.

W ten sposób zakończono w Skrzeczoniu kolejny rok aktywnej działalności pezetkaowskiej. Gości imprezy zaproszono na bal Koła „W Boguminie na Bahnhofie”, który zaplanowano na 20 stycznia w sali restauracji „U Haladů” w Skrzeczoniu. Do tańca będzie przygrywać DJ Roman Kriš, a gościnnie wystąpi Zespół Pieśni i Tańca „Suszanie”, działający przy MK PZKO Sucha Góra.

(D.G.)

RESJOTIS /116/

»Głos« o ludzie

Jarosław Jot-Drużycki

Jest to pierwszy RES jotIS, który ukazuje się w pierwszym pozbawionym przydawki „Głosie”. Ale sam, nomen omen, „Głos” nie jest pierwszym czasopismem o tym tytule w historii polskiej prasy. Dokładnie przed rokiem (odc. 64, GL 7.1. 2017) wygrzebałem był artykuł z wydanego w Peerelu poza oficjalnym obiektem niregularnego miesięcznika „Głos”, którego redaktorem był znany Czytelnikowi skądinąd Antoni Macierewicz (ur. 1948). Po przemianach w 1989 r. pismo wyszło z podziemia i ukazywało się w cyklu miesięcznym, a potem, przez krótki okres (podobnie jak do niedawna „Głos Ludu”), trzy razy w tygodniu, pod koniec zaś – jako tygodnik. Obecnie już nie istnieje, gdyż jego redaktor i wydawca w jednej osobie zajmuje się nieco innymi sprawami, dość odległymi od działalności publicystycznej. Warto jednak wspomnieć, że kiedy poglady Macierewicza zaczęły nieco ewoluować, pojawił się podtytuł: „dziennik (tygodnik) katolicko-narodowy”.

Ale w poczatkach swego istnienia w drugiej połowie lat siedemdziesiątych, kiedy „Głos” był jeszcze pismem Komitetu Samoobrony Społecznej „KOR”, odwoływał się do znacznie starszego periodyku o tej samej nazwie, który ukazywał się w Warszawie w latach 1886-1905. Był to, jak podawano w podtytule, „tygodnik literacko-społeczno-polityczny”, o którym wspominają poloniści młodzieży licealnej, kiedy przyjdzie im omawiać okres polskiego pozytywizmu. Bo pisywali na jego łamach choćby Stefan Żeromski (1864-1925), Władysław St. Reymont (1867-1925), Eliza Orzeszkowa (1841-1910), Maria Konopnicka (1842-1910) czy Bolesław Leśmian (1877-1937), ale także publicyści i współtwórcy zarówno obozu szeroko rozumianej lewicy społecznej, jak i akuszerowie narodowej demokracji, a zatem Ludwik Krzywicki (1859-1941), Bolesław Limanowski (1835-1935), Tomasz Teodor Jeż (Zygmunt Miłkowski, 1824-1915), Roman Dmowski (1864-1939) czy Zygmunt Wasilewski (1865-1948). Wyliczać można by długo, bo były to postaci, które do dziś zajmują swoje należne miejsce w polskiej literaturze czy w myśli społeczno-politycznej.

Nim jednak ukazał się w sprzedaży pierwszy numer, to – jak to w tamtych czasach było – pojawił się prospekt reklamowy z informacjami, czym ten nowy tygodnik będzie się zajmował i jakie propagował myśli.

„Widzimy dokoła zamęt pojęć i przekonań, upadek dawnych programów i hasel wewnętrznej polityki, brak jasno wytkniętych celów społecznego rozwoju, a natomiast wzrost tego krótkowidzącego oportunistu, który zadawał się byle jakiem lataniem spraw i interesów bieżących”, pisali wydawcy w artykule wstępny. „Widzimy zniżenie się ideałów i aspiracji zbiorowych, a nawet powolne upadanie siły żywotnej całych grup społecznych. Przejeci miłością kraju, nie możemy zamykać oczu na jego klęski i słabości obecne, tem pilniej jednak będziemy tam patrzeć, gdzie się kryją żywotne siły, gdzie tkwi nasiona nowych plonów. Praca nasza łączy się będzie ogniwami wewnętrznego powinowactwa z działalnością tych organów, które, nakreślisy na swym sztandarze »wiedza i postęp«, nie ograniczają pojęcia wiedzy doktryną, a postępu względami kastowej lub klasowej wyłączności”.

A zatem manifest pozytywizmu z ukrytą między wierszami konstatacją o wszechobecnej traumie po klęsce Powstania Styczniowego. A w szczegółach? „Bez fałszywych złudzeń, ani zbytniego pesymizmu pracować będziemy nad spotęgowaniem i uświadomieniem tych sil, które w nowej przemianie bytu społecznego muszą z konieczności wystąpić jako naczelné, płodne i żywotne, pragniemy, o ile to w naszej mocy, współdziałać wytwarzaniu się tych nowych

form swojskiego bytu i cywilizacji, które mają największe dane trwałości. (...) Rozpoczynamy walkę już nie o byt odrębny, państwo, ale o życie plemienia, walkę, do której wystąpić muszą wszystkie rezerwy narodu”. I tu padało ważkie pytanie: „Czy pod grozą klęski ogólnej znikną ponure cienie przeszłości, stojące dotąd między inteligencją a ludem?” Nad tym właśnie miano pracować, a najważniejszy postulat brzmiał: „uznanie ludu, za najgłówniejszy składnik społeczności narodowej”.

Lud, zdaniem „glosów” musi dążyć „do obywatelskiej samowiedzy”, a jego „interesy i potrzeby (...) powinny być górującym akcentem w pracy społecznej, wytycznym punktem działania zarówno tej części inteligencji, która ma obowiązek zmazania błędów przeszłości, jak i tej, co w pocie czoła musi stwarzać zadatki nowej doli”. A dalej: „Stojąc na gruncie realnych interesów ludu, będziemy stanowczo potępiać samozwańcze pretensje do kierowaniaową spółeczną tych sterników, co występując w imię naszej tysiącoletniej kultury i tradycji, nie chcą widzieć, czy zapominają o tem, że idealy tej tradycji i formy tej kultury są obec większości narodu. Z tego samego wychodząc stanowiska, popierać będącym z jednej strony wszelkie usiłowania, mające na celu wyzwolenie pracy, z drugiej jednak wypowiadając walkę doktrynom apostołów kosmopolitycznego socjalizmu, którzy nie pamiętają o tem, że lud nasz posiada własne pojmowanie szczęścia, nie dające się ułożyć w oderwane lub wzięte z obcego gruntu formułki”.

W sferze ekonomicznej postulowano „zasadę wytwarzania największej sumy bogactw narodowych na wszystkich polach produkcji, oraz normalnego ich rozkładu, zastrzegając, że nie myślimy holdować idealom kapitalizmu”, natomiast w kwestiach natury filozoficznej i naukowej deklarowano czerpanie z najnowszych osiągnięć na tych niwach a zarazem walkę „z prądem wstecznym, które chcą życie i naukę współczesną opłacać w klerykalne sieci”, nie kwestionując jednak „moralnego wpływu religijnej kultury we właściwej sferze jej działania”. Jednym słowem był to program pisma postępowego, liberalno-demokratycznego (w dziewiętnastowiecznym rozumieniu tychże słów).

Na dalszych stronach prospektu wypowiadali się współpracownicy „Głosu”. I tak Jeż życzył sobie, aby nowy tygodnik „postarał wytłumaczyć ogółowi czytelników, że postęp nie prowadzi i prowadzić nie może ani do zrywania z przeszłością, ani do zrzekania się ideałów. Postęp służy do rozjaśniania i prostowania tych dróg, co z przeszłością w przyszłość prowadzą”. Z kolei Konopnicka zwracała uwagę, że „poezja nasza, dopóty prawdziwie narodową nie będzie, dopóki obok »Pana Tadeusza« który jest epopeją szlachecką, nie stanie epopeja chłopska”. Orzeszko-wa zaś dodawała: „Arystokratyzm daje narodom wdzięk, polor, zamilowanie w estetyce i artystmie, miłą płochość, nawet w nieszczęściu. Społeczeństwa demokratyczne szorstkie są i mało towarzyskie, mniej ogólnie zajęte pięknem, czarem naźbyt wyłącznie goniące za pozytycznem. Ale umysłowo i fizycznie produkują one wiele, mają siłę, cierpliwość, dużo czasu i chęci do pracy. Mają one także oświecony i uobyczaitowany lud, co lepiej poręcza samoobronę, bytowanie i moc narodu”.

A zatem – choć tego ni w tytule, ni w podtytule wyraźnie nie zaakcentowano – ów warszawski, pozytywistyczny „Głos” był w założeniu głosem ludu i głosem o ludzie, aby ten w przyszłym demokratycznym społeczeństwie znalazł należne mu miejsce i by został uznany za „najgłówniejszy składnik społeczności narodowej”.

(jot)

SYBOLET LITERACKI /115/

Nowe rozdanie

Marek Słowiaczek

Litery osadzone nisko, wgniecone w fotel, boją się. Są przerażone. Czekają na wyrok napisania. Stoją twarzą na wprost. Nieugięte proszą o więcej. W stosunku do autora mają przewagę liczbenną. W każdej chwili mogą zebuntować się, wywołać powszechną panikę i strach. Nawet przerażenie może nastąpić. W każdej chwili i o każdej porze jest możliwy ten przebłysk myśli, przypływ nieskazitelnej mądrości. Prawdziwa fala przerażenia. Powszechnie stosowany „hate” – „nienawiść” – bardzo silne uczucie niechęci wobec kogoś lub czegoś, często połączone z pragnieniem, by obiekt nienawiści spotkało coś złego.

Znika granica pomiędzy interpretacją dobrą i złą. Litery coraz niżej. Zamknięte w czcionce. Ścisłe grubymi okładkami nie mają koloru. Skazane na otchłań czerni czekają na wyrok. One same będą wyrokiem. Tekstem wylanym na blat, na językach wszystkich, prosto w oczy, kole w oczy zestawienie mądrości i głupoty.

Wyrywam poszczególne znaki. Chiński alfabet wpisuję się w sferze znaczeniowa całego zdania. Dla świata jest łatwiej. Brak zrozumienia. Zrozumienie w znaczeniu jednym, złożonym. Jestem Europejczykiem. Odrywam więc po kolej wyrazy. Rozklejam i klejam od nowa. Nadaję znaczenie własnym palcom. Opuszki zgrabnie poruszają się po klawiaturze. Dawniej niepotrzebne musiałem skreślić. Zamazają niewygodne dla oka znaki i słowa, które nie pasowały do całości. Dziś cofam i kasuję bez skazy. Nie ma niewygodnego graffiti i pomyłek, lecz tak samo jak kiedyś jestem bezbronny. Znikam w przestrzeni wiersza. Jestem gdzieś pomiędzy wierszami. Całkiem nagi. Bezbronny..

Poeta czasami odwraca się, czasami siedzi, lecz dokonuje izolacji absolutnej. Nie skarży się. Nie prosi o dokładkę. Wparuje się w doskonałość liter, w magiczny system znaków, które mają moc wyrażania uczuć. Poprzez odwrócony algorytm ciepła, poeta wyszedł, wynurzył się ze świata. Wyszedł całkowicie. Jeszcze widoczne ślady ptasiach nóżek, jego ślady na piasku. Wymyka się po cichu, by na swój sposób opisać świat. Nie wolno mu spojrzeć za siebie. Robi to świadomie, lecz łatwo go wtedy zaskoczyć... unieruchomić. Poeta w czasie pisania jest bezbronny. Nie przeskadzajcie poetom. Może świat stanie się lżejszym. Może świat stanie się.

Przesypywanie

Ten szelest

**przesypywanie się życia
ze świata pełnego rzeczy
do śmierci**

**to przeze mnie
jak przez dziurę
w rzeczywistości
przeciska się ten świat
na tamten świat**

**domyślam do końca
ten którego
szukałem na górze
czeka na dole**

**w norze
przemienienia**

**gnuśne porykiwanie
trąb ugniecionych
z makulatury
skręconych
z gazet**

**z martwych wstawanie
w roztargnieniu
daremne**

1976

Poeta w czasie pisania

**poeta w czasie pisania
to człowiek odwrócony
tyłem do świata
do nieporządku
rzeczywistości**

**wynurzył się
wyszedł ze świata
zwierzęcego
na wędrownych piaskach
widać ślady jego ptasich
nóżek**

**z oddali dochodzą jeszcze
głosy słowa
ziarnisty śmiech
kobiet**

**ale nie wolno mu
spojrzać
za siebie**

**poeta w czasie pisania
jest bezbronny
łatwo go wtedy zaskoczyć
ośmieszyć
związać
unieruchomić**

listopad 1979

Ten szelest... lyk wina, niepokój, strach. Jaki będzie świat jutro? Dziś kończy się życiem. Jutro w śmierci można się obudzić, nie obudzić, przebudzić, ocknąć się we śnie. Życie przeze mnie przeciska się na tamten świat. Jestem niczym durszlak, w którym makaron oczekuje na separację; oddzielenie się wody. Nie będę czekać na Tego na górze – On czeka na dole. Może jest u sąsiada i przygląda się mojemu życiu. Kolejny rok, kolejne święto, kolejny raz jestem pomiędzy tekstem, a znaczeniem siebie. Dzieci ulepili trąby z gazet, ugniecionie z makulatury, skręcone z gazet. Nie znają Go osobiście, lecz On z martwych wstanie. Po co? Dla kogo? Ten szelest... ma znaczenie odgłos życia. Krzyk poety, który w swej bezbronności просi o laskę, o zrozumienie, błogosławieństwo ciszy... daremne. Życie przesypuje się. Ono jest. Bez względu na blizny, rany odniesione. Jutro nowe rozdanie. Otwarte oczy. Kolejny lyk powietrza i determinacja istnienięcia siebie.

Bezbronny poeta otwiera kolejny rozdział życia. Dziś.

SPORT

Naciskaliśmy na to, by przedłużyć umowę ze Stefanem Horngacherem

Adam Małysz, skoczek narciarski

Kamil Stoch niepokonany!

W Turnieju Czterech Skoczni trwa dominacja Kamila Stocha. Polski skoczek wczoraj ponownie zdeklasował rywali, wygrywając w Innsbrucku również trzecią, z czterech odsłon prestiżowego turnieju.

Janusz Bittmar

Stoch, który w Innsbrucku oddał świetne skoki na odległość 130 i 128,5 m, wyprzedził Norwega Daniela Andre Tandego (129,5 i 125) i Niemca Andreasen Wellingera (133 i 126). Do finałowego konkursu przebiło się w czwartek także pięciu innych podopiecznych Stefana Horngachera – Stefan Hula (123,5 i 122), Maciej Kot (127 i 121,5), Piotr Żyła (122 i 119), Jakub Wolny (124,5 i 119) i Dawid Kubacki (122 i 116).

Warunki podczas czwartkowych zawodów w Innsbrucku nie były idealne. Padał deszcz, który spowodował na zeskoku „lodówkę”, która zaskoczyła lidera klasyfikacji generalnej Pucharu Świata, Niemca Richarda Freitaga. Najpoważniejszy rywal Stocha podczas lądowania stracił równowagę, doznając bolesnego upadku i w efekcie wycofując się z dalszej rywalizacji. Kamil Stoch podczas pierwszej próby również wylądował z problemami, ale utrzymał się na nartach, co było kluczowe dla dalszych losów konkursu.

Jutro w Bischofshofen Kamil Stoch może potwierdzić swoją dominację w Turnieju Czterech Skoczni. Przewaga nad konkurentami jest na tyle duża, że tylko wielki problem mógłby skomplikować Stochowi zadanie. W strefie dla VIP-ów „trzęsie się” ze strachu Sven Hannawald, który jako jedyny skoczek w historii zdąział zwyciężyć we wszystkich czterech odsłonach Turnieju Czterech Skoczni. Niemiecki skoczek dokonał tego wyczynu w sezonie 2001/2002.

• Kamil Stoch nie obniża lotów. Fot. ARC

Turniej Czterech Skoczni jest też świetną okazją do tego, żeby dobrze uświadomić sobie, jak bardzo potrzebny jest polskiej reprezentacji Stefan Horngacher. Austriacki szkoleniowiec po przejęciu sterów polskiej reprezentacji stworzył w drużynie znakomitą, przyjacielską atmosferę. Czerpią profty z tego wszyscy, zarówno doświadczeni zawodnicy pokroju Kamila Stocha i Piotra Żyły, jak też młody narybek. Wczoraj pojawiła się informacja, iż Polski Związek Narciarski zamierza przedłużyć umowę z Horngacharem, któremu kontrakt wygasza 1 maja. – Zaproponowaliśmy mu kolejne cztery lata współpracy i to bez względów na to, jak

się zakończy sezon, który właśnie trwa. Przekonał nas do siebie swoją pracowitością i wiedzą. Świadczy dobrą sobie sztab i stworzył w reprezentacji znakomitą atmosferę, nie mówiąc o wynikach sportowych – stwierdził prezes Polskiego Związku Narciarskiego, Apolonia Tajner. – W lipcu zapytałem Horngachera, czy chce już przedłużyć umowę albo spisać umowę intencyjną, ale stwierdził, że nie ma takiej potrzeby. Cieszył się z tego, że może kontynuować współpracę z naszymi skoczkami. Dlatego na takich działańach poprzestaliśmy i teraz spokojnie pracujemy dalej. Nie ma zatem powodów do paniki. Realizuje się w Polsce jako trener i nie sądzę, by chciał pełnić rolę koła ratunkowego austriackich skoków – zakończył Tajner.

Ruszyły treningi w HET Lidze

• Jan Hošek na pierwszym treningu Karwiny. Fot. ADAM JANUSZEK

Pierwszoligowi piłkarze MFK Karwina w tym tygodniu wznowili treningi. Start rewanżowej rundy HET Ligi przewidziany jest na połowę lutego. Dziś podopieczni

trenera Josefa Muchy zaliczą testy kondycyjno-medyczne w Ostrawie. Więcej nowinek z obozu MFK Karwina w następnych numerze „Głosu”. (jb)

LICZBA DNIA

87

Tyle punktów traci Kamil Stoch do Richarda Freitaga, prowadzącego w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata skocza niemieckiego.

Otwarcie nowego roku z szampanem w tle

Tipsport Ekstraliga hokeja na lodzie w tym tygodniu mnieje w trybie środa-piątek-niedziela. Nasze zespoły w nowym roku nie obniżyły lotów, forma Trzynieca i Witkowice budzi grozę wśród reszty ekstraligowych zespołów.

Stalownicy Trzynieca w meczu 36. kolejki uporali się na wyjeździe ze Spartą Praga (5:3), zaś Witkowice w hicie kolejki pokonały u siebie lidera z Pilzna (3:0). Wisienka na torcie było czyste konto ostrawskiego bramkarza Patrika Bartošáka. Na dziś zaplanowano spotkania 37. kolejki. Trzyńczanie w Werk Arenie zmierzą się z Chomutowem (17.00), Witkowice zagrają na taflie Hradca Kralowej (18.00).

Pięć goli do siatki Sparty to wynik godny pozazdrosczenia. Stalownicy Trzynieca trafili w dodatku na Spartę grającą ostatnio w świetnej formie. – Sparta nie tylko przed własną publicznością potrafi zagrać rewelacyjnie. U siebie są jednak najmocniejsi i z tego faktu zdawaliśmy sobie sprawę – stwierdził szkoleniowiec Trzynieca, Václav Varáda. Prażanie w pierwszej tercji pokazali paury, prowadząc od 12. minuty 2:0. Stalownicy szybko jednak odrobili straty i z włączonym piątym biegiem potraktowali również drugą odsłonę spotkania. – Druga tercja wywarła na mnie duże wrażenie. To była reklama hokeja, w której moi chłopcy konsekwentnie realizowali założenia taktyczne – zaznaczył trzyniecki szkoleniowiec. Trzy bramki z kija Marcinki, Janka i M. Kovaříčka

• Šimon Hrubec hipnotyzerem. Bezczenne. Fot. MARIAN JEŽOWICZ

ustawili przebieg nie tylko drugiej tercji, ale całego meczu. Nietuzinkowej porcji wrażeń doczekały się też koneserzy defensywnego hokeja. W ostatniej odsłonie Stalownicy umiejętnie bronili dostępu pod własną bramką. Posprzątali elegancko środkową strefę, wygrywali ostre pojedynek pod bandą, nie dając najmniejszych szans poddenerwowanej ekipie Sparty. W trzeciej tercji Sparta nie znalazła już antidotum na bramkarza Šimona Hrubca. – W defensywie zespół zagrał świetnie. W dodatku obrońcy wspierali napastników. Często to właśnie obrońcy uderzali krążki w światło bramki, powodując zamieszanie w strefie Sparty. Takie były zresztą założenia trenerów – ocenił Šimon Hrubec, który w tym sezonie złapał wręcz reprezentacyjną formę. Do pierwszego składu

Trzynieca wrócili w Pradze napastnicy Erik Hrňa i Vladimír Svačina, debiut w barwach Stalowników zaliczył wypożyczony ze Zlinu Roman Vlach.

W Witkowicach odbył się w środę najbardziej medialny pojedynek 36. kolejki. Indianie z Pilzna przyjechali do Ostra-

TIPSPORT EKSTRALIGA

SPARTA PRAGA – TRZYNIEC 3:5

Tercje: 2:2, 1:3, 0:0. Bramki i asysty: 4. T. Pavelka (Forman, Pech), 12. Klimek (Forman, Pech), 22. Klimek (Pech, Forman) – 14. Martin Růžička (Roth, Marcinko), 19. Krajiček (Polanský, Svačina), 21. Marcinko (Krajiček), 27. Jank (Svačina, Adamský), 28. M. Kovaříček (R. Vlach, Hrňa). Trzyniecc: Hrubec – Krajiček, M. Doudera, Linhart, Roth, Jank, D. Musil – Rákos, Marcinko, Martin Růžička – Dravecký, R. Vlach, Hrňa – Adamský, Polanský, Martynek – Svačina, Mikulík, Cienciala – M. Kovaříček.

WITKOWICE – PILZNO 3:0

Tercje: 0:0, 2:0, 1:0. Bramki i asysty: 27. Olesz (Lev, Trška), 31. Kucsera (Klok, Kolouch), 60. Tybor. Witkowice: Bartošák – Klok, Sloboda, Baranka, Hrbas, Urbanc, Trška, D. Krenželok – Olesz, Lev, Bartovič – D. Květoň, Roman, Tybor – Kucsera, Kolouch, P. Zdráhal – Szturc, Š. Stránský, Dej.

Lokaty: 1. Pilzno 75, 2. Witkowice 67, 3. Hradec Kr. 65, 4. Trzyniec 62 pkt. Dziś: Trzyniecc – Chomutow (17.00) i Hradec Kr. – Witkowice (18.00).

wicach nawet Harry Potter. Podopieczni trenera Jakuba Petra bez magii i czarów, własnym poświęceniem rozkręcili pod koniec roku 2017 pokazową serię dziesięciu spotkań bez porażki, przerwaną

● ● ●

Tak udanej fazy zasadniczej nie wyczarowałby w Witkowicach nawet Harry Potter

wy w pozycji lidera tabeli, gospodarze z kolei przystępowały do meczu w roli wicelidera ekstraligi. Tak udanej fazy zasadniczej nie wyczarowałby w Witko-

dopiero 30 grudnia w przegrany meczu z Kometą Brno. W szlagierze z Pilzinem podopieczni trenera Petra zrehabilitowali się przed kibicami z nawiązką.

Jubileuszowy 400. mecz w ekstralidze zaliczył napastnik Jakub Lev, który w dodatku w środę zagrał przeciwko swoim byłym kolegom z drużyny. – Pilzno zwalczała w trzeciej tercji mocno naciskając, ale nasz bramkarz wylewał wszystkie okazje. To jego zasługa, że wytrzymaliśmy do końca z czystym kontem – stwierdził Jakub Lev. Forma Patrika Bartošáka w bramce Witkowic robi wrażenie. Jeżeli 24-letni golkiper nie zepsuje reszty sezonu, może powoli pakować walizki na zimowe igrzyska olimpijskie w koreańskim Pjongczangu. W igrzyskach tym razem nie wystartują gracze z NHL, a więc szansa Bartošáka na przebiecie się do kadry jest bardziej realna. (jb)

INFORMATOR

WALUTY

Kursy walut w kantorach z dnia 4. 1. 2018

	kupno	sprzedaż
CZK	0,160	0,166
EUR	4,150	4,210
USD	3,450	3,580

	kupno	sprzedaż
CZK	0,161	0,165
EUR	4,120	4,220
USD	3,430	3,550

	kupno	sprzedaż
PLN	6,000	6,200
EUR	25,200	25,900
USD	21,100	21,900

	kupno	sprzedaż
PLN	6,000	6,170
EUR	25,280	25,870
USD	21,600	22,130

BENZYNA

Ceny paliw na stacjach z dnia 4. 1. 2018

E95	4,45 zł
ON	4,40 zł
LPG	2,01 zł

E95	4,57 zł
ON	4,53 zł
LPG	2,15 zł

E95	4,55 zł
ON	4,51 zł

E95	4,58 zł
ON	4,53 zł

E95	29,40 kc
ON	28,40 kc

Ogłoszenia do »Głosu Lodu« przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu Lodu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@gloslodu.cz • W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz • W Odd. Literatury Polskiej, Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Poza godzinami otwarcia podane ogłoszenia można uzgodnić (telefonicznie pod nr.: 596 312 477 lub 724 751 002, e-mail: kni-k1pl@rkka.cz.

GL-783

CO W TEATRZE

SCENA „BAJKA” – LUTYNIA DOLNA: Królowa Śniegu (9, godz. 10.00); **SCENA CZEŠKA – CZ. CIESZYN:** PA. DI.PA.RE. (6, godz. 17.30).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Ćertoviny (5-8, godz. 16.00); Kvarteto (5-7, godz. 17.30); Na karuzeli życia (5-7, godz. 19.00); Gra o wszystko (5-7, godz. 20.00); Naznaczony: Ostatni klucz (8, godz. 19.00); Zle mamański 2: Jak przetrwać święta (8, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Ćertoviny (5, godz. 16.00; 6, godz. 15.30; 7, godz. 15.00); Naznaczony: Ostatni klucz (5, 6, godz. 20.00); Śpindl (6, 8, godz. 17.45); Gra o wszystko (7, godz. 19.30); Dżungla (7, godz. 17.15; 8, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Dżungla (5-7, godz. 17.30); Naznaczony: Ostatni klucz (5-7, godz. 20.00); Ćertoviny (6, 7, godz. 15.00); Spinidl (6, 8, godz. 20.00); Pitch Perfect 3 (8, godz. 17.30); Król rozrywki (8, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Junajni: Przygoda w dżungli (5-7, godz. 17.30); Dżungla (5, godz. 20.00); Fernanndo (6, 7, godz. 15.30); Śpindl (6, 7, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Pierwsza Gwiazdka (5-8, godz. 14.15); Najlepszy (5-8, godz. 16.00); Na karuzeli życia (5-8, godz. 18.00); Pierwszy śnieg (5-8, godz. 20.00);

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.20.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CIESZYN, Circle K

E95 4,57 zł

ON 4,53 zł

LPG 2,15 zł

CIESZYN, Shell

E95 4,55 zł

ON 4,51 zł

Zebrzydowice, Orlen

E95 4,58 zł

ON 4,53 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95 29,40 kc

ON 28,40 kc

(wik)

POST SCRIP TUM

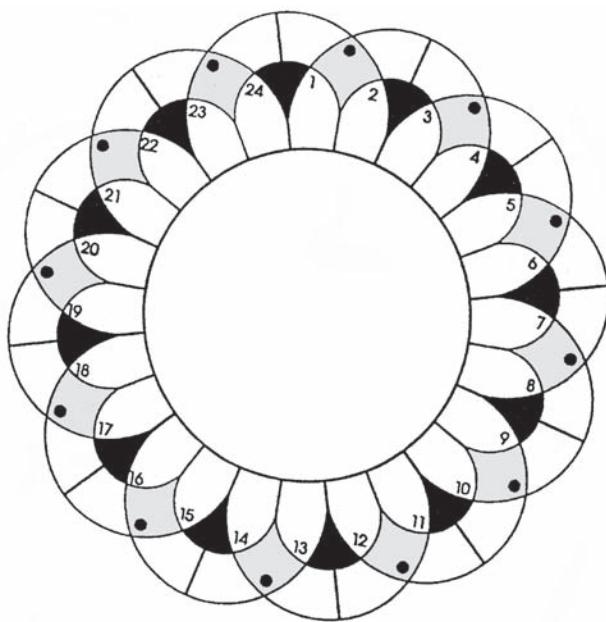
UŚMIECHNIJ SIĘ

Pols. Małżeń Małkowiąk
TOLERANCJI, DYSTANSU, HUMORU,
NADZIĘI, POGODY, ZDROHIA, UŚMIECHU,
ZROZUMIENIA, MIŁOŚCI, SKOŃCA,
PIENIĘDZY, MARZEŃ, SIĘ*

* NIEPOTRZEBNE SKREŚLIĆ

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiążanie dodatkowe logografu to cytat

Gabriel Garcia Marquez: *Być może dla świata jesteś tylko człowiekiem, ale dla niektórych ludzi jesteś...*

- 1.-4. alkohol plus aldehyd
- 3.-6. przebieg akcji w powieści lub filmie
- 5.-8. światło świecy
- 7.-10. klub piłkarski z Kijowa
- 9.-12. odkurzać coś miotłą, szczotką
- 11.-14. człowiek nieprzejędnany, pamiętny
- 13.-16. usterka maszyny
- 15.-18. bałagan, nieporządek
- 17.-20. na przykład magnetofonowa lub VHS
- 19.-22. kumpel Romka i Tytusa
- 21.-24. imię Przybory lub Wiśniowieckiego

Wyrazy trudne lub mniej znane: ACETAL

(BJK)

MEM DNIA

Fot. Fabryka Memów

WEHIKUŁ CZASU

Na archiwalnym zdjęciu budynek starego klasztoru sióstr elżbietanek w Jabłonkowie, wybudowany w 1861 roku. Po prawej to samo miejsce we współczesnym ujęciu Norberta Dąbkowskiego. Zdjęcie archiwalne pochodzi z książki Antoniego Szpyrca „Jabłunków 1435-1939”, wydawnictwo Beskidy.

Tak było...

...tak jest

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.gosludu.cz

Aktualizowany serwis
o Polakach na Zaolziu

REKLAMA

PRODUCENT OGRODZEŃ

Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom !

- Ogrodzenia siatkowe
- Ogrodzenia panelowe
- Ogrodzenia klinkierowe
- Automatyka
- Bramy garażowe

TŘINEC, ul. Frýdecká 572

kom. 732 683 665

email: plotyzs@seznam.cz

tel/fax: 558 320 353

CIESZYN, ul. Stawowa 91

kom. +48 602 711 096

email: robert@ogrodzeniazs.pl

tel/fax: +48 33 855 1400

www.ogrodzeniazs.pl

CATERING ŻAREŁKO

**Zorganizuj
wesele
swoich marzeń**
z profesjonalnym
cateringiem

+48 660 357 077
www.cateringcieszyn.pl